

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W KALISZU ZA 2022 ROK**

Kalisz, marzec 2023 rok

Spis treści

I. Struktura organizacyjna i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.....	3
II. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.....	5
III. Świadczenia pomocy społecznej.....	9
IV. Umieszczanie w domach pomocy społecznej.....	26
V. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – zadania gminy.....	29
VI. Piecza zastępcza – zadania powiatu.....	34
VI. a Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	41
VII. Interwencja kryzysowa.....	43
VII. a Mieszkania chronione wspierane.....	47
VIII. Zespół interdyscyplinarny.....	49
IX. Pomoc cudzoziemcom.....	50
X. Klub Integracji Społecznej.....	52
XI. Pozyskiwanie środków na dodatkowe zadania realizowane w 2022 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.....	54
XII. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.....	56
XIII. Spis tabel.....	60

I. Struktura organizacyjna i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu, w strukturze Ośrodka wyróżniamy działy realizujące poszczególne zróżnicowane zadania.

Dział Pomocy Środowiskowej - do zadań należy ustalanie uprawnień, przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej i innymi ustawami. Prowadzenie pracy socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb oraz prowadzenie Klubu Integracji Społecznej. Jego zadaniem jest inicjowanie i organizowanie spotkań integracyjnych, zajęć grupowych i indywidualnych oraz grup samopomocowych dla osób wykluczonych społecznie, prowadzenie bezpłatnego punktu dostępu do Internetu, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz nieodpłatnej pracy na cele społeczne.

W skład tego działu wchodzi:

- 3 sekcje pracy socjalnej,
- sekcja realizacji świadczeń,
- Klub Integracji Społecznej.

Dział Asysty Rodzinnej – do zadań należy m. in. zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i rodzin, zgodnie z ustawą „Za życiem”, m. in. poprzez opracowanie i realizację planu pomocy z rodziną, pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywanie problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, wspieranie aktywności społecznej i zawodowej, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Dział koordynuje również realizację programu z Funduszu Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej (bezpośrednimi realizatorami w mieście Kaliszu jest Caritas Diecezji Kaliskiej i Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kaliszu).

Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku – do zadań należy m. in. zapewnienie pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych poprzez umieszczenie ich w różnych formach pieczy zastępczej, przyznawanie świadczeń i dodatków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz świadczeń należnych dzieciom z pieczy zastępczej w ramach programu rządowego „Dobry Start” i „Rodzina 500+”, pomoc dla osób usamodzielnianych, kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz bezpośredni nadzór nad mieszkaniem chronionym treningowym, które jest przeznaczone dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Mieszkanie jest usytuowane w kamienicy przy ul. Zamkowej 14 (6 miejsc).

W skład tego działu wchodzi:

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – do zadań Zespołu należy m. in. nabór, kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących

rodzinne domy dziecka. Prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka oraz rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka. Szkolenia i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, prowadzenie pracy socjalnej, organizowanie opieki nad dzieckiem, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie mogą okresowo sprawować opieki z powodów zdrowotnych lub losowych.

Dział Interwencji Kryzysowej – jest czynny całą dobę i realizuje zadania związane z udzielaniem pomocy osobom i rodzinom będącymi ofiarami przemocy w rodzinie lub znajdującym się w innych sytuacjach kryzysowych, interwencyjnym podejmowaniu działań w miejscu zdarzenia kryzysowego, zapewnienie miejsc noclegowych:

- w schronisku dla ofiar przemocy w rodzinie,
- w schronisku dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

W strukturach działu są mieszkania chronione wspomagane przeznaczone dla osób starszych i niepełnosprawnych, które usytuowane są przy ul. Granicznej 1 na 8 miejsc oraz przy ul. Częstochowskiej 45 przeznaczone dla 7 osób. Kolejne mieszkanie chronione, usytuowane w kamienicy przy ul. Widok 17, przeznaczone dla 6 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz mieszkanie chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi na 7 miejsc przy ul. Granicznej 1. Ponadto prowadzony jest Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci w ramach współpracy z wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania. Podejmowane są działania informacyjno – edukacyjne inicjujące i wspierające podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Przy Dziale Interwencji Kryzysowej został usytuowany **Zespół Interdyscyplinarny**, którego głównym zadaniem jest prowadzenie procedury Niebieskich Kart uruchomionych przez różne jednostki, tj. przez policję, pomoc społeczną, oświatę, służbę zdrowia. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i jego członkowie są powoływani przez Prezydenta Miasta Kalisza. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do obsługi organizacyjno-technicznej.

Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym – do zadań należy m. in. prowadzenie, koordynacja i nadzór zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które Miasto Kalisz otrzymuje według algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku. Ponadto osoby niepełnosprawne otrzymują pomoc w ramach odrębnie finansowanego przez PFRON Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” ze szczególnym uwzględnieniem dofinansowania kształcenia na poziomie wyższym osób niepełnosprawnych. Współpracuje z Miejską Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

Dział Organizacyjno – Administracyjny – do zadań należą m. in. prowadzenie spraw osobowych pracowników, obsługa informatyczna jednostki, instruktaż z zakresu bhp, p/poż., sprawy dotyczące szkolenia i doskonalenia zawodowego pracowników, prowadzenie wszelkich spraw dotyczących administrowania, zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych umożliwiających sprawne wykonywanie zadań ośrodka, administrowanie obiektami ośrodka (w tym remonty, naprawy, konserwacje). Obsługa interesantów w zakresie skarg. Obecnie Ośrodek zajmuje pomieszczenia w budynkach przy ul. Granicznej 1, w budynku przy ul. Obywatelskiej 4 oraz jedno

mieszkanie w kamienicy przy ul. Częstochowskiej 45, jedno mieszkanie w kamienicy przy ul. Zamkowej 14, jedno mieszkanie w budynku przy ul. Widok 17.

Dział Finansowo – Księgowy – do zadań należy realizacja zadań z zakresu obsługi księgowej Ośrodka.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej istnieją **samodzielne stanowiska**:

- stanowisko ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi i pozyskiwania środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej - do zadań należy m. in. opracowywanie wniosków, koordynacja realizowanych projektów, współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, przygotowanie konkursu ofert dot. zlecenia organizacjom pozarządowym zadań z zakresu pomocy społecznej, pomoc cudzoziemcom, pomoc osobom posiadającym Kartę Polaka.

- konsultant ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie którego zadaniem jest przeprowadzanie konsultacji z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc oraz udzielanie wsparcia i pomocy członkom Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.

„Klub Senior +”

Klub Senior+ w Kaliszu powstał w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Klub działa w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu, przy ul. Granicznej 1 na podstawie Zarządzenia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu Nr 63/2021 z dnia 31.12.2021 roku. Został utworzony w celu integracji i włączenia społecznego osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacji wspólnego spędzania czasu wolnego przez Seniorów. Uczestnikami klubu są osoby nieaktywne zawodowo, które ukończyły 60 rok życia i zamieszkują na terenie miasta Kalisza. Dla uczestników Klubu Senior+, organizowano wiele spotkań i wydarzeń kulturalnych w tym zajęcia stałe, cykliczne bądź też związane z bieżącymi wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi i edukacyjnymi w mieście Kalisz.

Szczegółowe zadania wymienionych działów określa regulamin organizacyjny Ośrodka.

II. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2022 zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wysokość środków na realizację zadań jest przyznawana zgodnie z algorytmem na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w roku 2022 dla miasta Kalisza przypadła kwota 4.492.649 zł.

Formy pomocy i wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w roku 2022 w ramach środków PFRON

Rodzaj wsparcia z PFRON	Adresat dofinansowania	Kwota (zł)
Turnusy rehabilitacyjne	dla 368 osób wraz z opiekunami	565.974,00 zł
Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	dla 448 osób	461.169,00 zł
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	dla 85 osób	556.687,00 zł
Dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej	4 dofinansowania	150.000,00 zł
Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki	dla 3 organizacji (dla 219 osób)	56.300,00 zł
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika	dla 1 osoby	2.398,00 zł
Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy	dla 5 stanowisk	240.000,00 zł
Dofinansowanie do działalności WTZ	dla 2 warsztatów (95 uczestników)	2.460.120,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W roku 2022 dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym wraz z opiekunami było rozpatrywane według kolejności złożonych wniosków. Dofinansowanie w roku 2022 było przyznawane w pierwszej kolejności dzieciom do 18 roku życia oraz osobom uczącym się i niepracującym do 24 roku życia. Natomiast w przypadku osób dorosłych posiadających znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności (lub orzeczenia równoważne) dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego było w pierwszej kolejności przyznawane osobom, które nie uczestniczyły w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2021.

Dofinansowanie do zakupionych w 2022 r. przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznawanych osobom niepełnosprawnym wynosiło do 50% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu była wyższa niż ustalony limit. **Dofinansowanie otrzymały 422 osoby niepełnosprawne.** Wnioski najczęściej dotyczyły: pieluchomajtek, cewników, aparatów słuchowych i wkładek usznych, wózków inwalidzkich, protez, materaców p/odleżynowych, balkoników oraz ortez. **Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego otrzymało 26 osób niepełnosprawnych.** Dofinansowanie do łóżka rehabilitacyjnego dla osoby dorosłej wynosiło do 80% kosztów zakupu, jednak nie więcej niż 2.000,00 zł. Dofinansowanie dotyczyło między innymi: łóżek rehabilitacyjnych, rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, bieżni rehabilitacyjnej, elektrostymulatora.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2022 r. otrzymały 32 osoby niepełnosprawne, mające problemy z poruszaniem się. Dofinansowanie w pierwszej kolejności otrzymały dzieci oraz osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) poruszające się na wózku inwalidzkim, a następnie osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) według kolejności złożonych wniosków. W przypadku dostosowania łazienek dla osób niepełnosprawnych wprowadzono ograniczenie kwotowe tj. do 5.000,00 zł dofinansowania ze środków PFRON. W pozostałym zakresie np. wykonanie podjazdu, oporęczowanie czy zakup i montaż platformy pionowej oraz podnośnika sufitowego wnioski były rozpatrywane indywidualnie, nie więcej jednak

niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia z uwzględnieniem udziału środków własnych w wysokości 5%. **W 2022 r. dofinansowano również: wykonanie dwóch platform pionowych, jednego podnośnika sufitowego, jednego krzeselka schodowego, jednego podjazdu oraz zamontowano poręcze na schodach wewnętrznych.**

W roku 2022 wypłacono dofinansowanie dla **18 osób niepełnosprawnych w ramach likwidacji barier technicznych na kwotę 140.954,00 zł.** Dofinansowanie dotyczyło między innymi: zakupu podnośników transportowo-kąpielowych, schodołazów, schodołazów gąsienicowych, ławki nawannowej, lupy elektronicznej, wózka prysznicowego, podnośnika transportowo - kąpielowego, wózka toaletowego, fotela z toaletą, deski bidetowej.

W 2022 roku zadanie dotyczące dofinansowania do **likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 35 osób niepełnosprawnych i wypłacono kwotę w wysokości 68.681,00 zł.** Dofinansowanie dotyczyło między innymi: zakupu komputerów stacjonarnych, laptopów, notebooka, tabletów, tabletów z programem mówiącym Mówik, klawiatury specjalistycznej.

W Kaliszu funkcjonują **dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej.** W Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez **Fundację Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” w Kaliszu terapią objętych jest 50 uczestników niepełnosprawnych.** Natomiast w Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez **Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści”, terapią objętych jest 45 uczestników niepełnosprawnych.** Głównym zadaniem warsztatu jest prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej przy zastosowaniu techniki terapii zajęciowej, zmierzającej do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym i podjęcie pracy. Kwota dofinansowania z PFRON na jednego uczestnika rocznie wynosiła 25.896,00 zł, co stanowiło 90% pełnego kosztu pobytu. Pozostałe 10% kosztów było dofinansowane ze środków budżetu Miasta Kalisza, budżetu Powiatu Kaliskiego oraz Powiatu Pleszewskiego. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost kwoty wydatkowanej na wtz – w 2021 roku wydatkowano kwotę 2.061.120,00 zł, a w roku 2022 kwotę 2.460.120,00 zł. Zwiększenie wydatku wynika z podwyższenia rocznego kosztu pobytu uczestnika w wtz finansowanego z PFRON z kwoty 21.696,00 zł do kwoty 25.896,00 zł.

W roku 2022 **na rozpoczęcie działalności gospodarczej – wypłacono dofinansowanie dla 4 wnioskodawców w wysokości 150.000,00 zł.** Osoby niepełnosprawne z otrzymanych środków PFRON otworzyły działalności w zakresie: badawczo – doradczo – szkoleniowej; prowadzenia cukierni; prowadzenia taksówki; montażu instalacji elektrycznych, fotowoltaicznych, teletechnicznych w tym światłowodowych oraz montaż systemów zabezpieczeń.

W 2022 roku 5 pracodawców złożyło wnioski o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, z czego zawarto 5 umów i **wypłacono dofinansowanie na wyposażenie 5 stanowisk pracy w wysokości 240.000,00 zł.** Stworzono następujące stanowiska pracy: pracznia, monter stolarki otworowej, kierowca – zaopatrzeniowiec, pracownik fizyczny, fizjoterapeuta.

W 2022 roku złożono **3 wnioski o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.** Zawarto 3 umowy **na łączną kwotę 56.300,00 zł.** Umowa zawarta z **Fundacją Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” dotycząca dofinansowania „XVI Międzynarodowych Halowych Mistrzostw Kalisza Osób Niepełnosprawnych w Lekkiej Atletyce” – została zawarta na kwotę 10.000,00 zł** i została zrealizowana i rozliczona. Drugą umowę, zawarto z **Klubem Sportowym Niepełnosprawnych START na kwotę 40.000,00 zł,** została zrealizowana i rozliczona. Dotyczyła ona organizacji i prowadzenia procesu szkolenia zawodników niepełnosprawnych w różnych dyscyplinach sportowych oraz organizacji zawodów sportowych i obozów sportowych. Trzecia umowa została zawarta na **kwotę 6.300,00 zł**

z Fundacją Dzieciom „Pomagaj” z siedzibą w Wolicy na realizację wyjazdu rekreacyjno – sportowego „W zdrowym ciele - zdrowy duch” dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Kalisza. Umowa została zrealizowana i rozliczona.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

Łączna kwota otrzymanych z PFRON środków na sfinansowanie Modułu I i II wyniosła 589.400,00 zł. W programie złożono 115 wniosków, na które zawarto 97 umowy na łączną kwotę 570.140,70 zł. Na dzień 16.02.2023 r. dokonano wypłaty w łącznej kwocie 487.424,70 zł. 19 wniosków pozostawiono bez zawarcia umowy z powodu niespełnienia wymogów formalnych i rezygnacji. Dofinansowanie otrzymały osoby niepełnosprawne w ramach poszczególnych modułów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu (zawarto 2 umowy na kwotę 12.635,00 zł i wypłacono kwotę 12.635,00 zł);
- b/ Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (1 wniosek złożono, nie zawarto umowy);
- c/ Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (złożono 1 wniosek, zawarto 1 umowę na kwotę 2.100,00 zł i wypłacono 2.100,00 zł);

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych (zawarto 4 umowy na kwotę 38.713,30 zł. Wypłacono kwotę 20.587,30 zł);
- b/ Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (1 wniosek złożono, nie zawarto umowy);
- c/ Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy (zawarto 13 umów na kwotę 50.086,90 zł i wypłacono kwotę 50.086,90 zł);
- d/ Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (zawarto 1 umowę na kwotę 1.500,00 zł i wypłacono 1.500,00 zł);

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zawarto 4 umowy na kwotę 54.900,00 zł i wypłacono kwotę 54.900,00 zł);
- b/ Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zawarto 1 umowę na kwotę 1.840,00 zł i wypłacono kwotę 1.840,00 zł);
- c/ Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (zawarto 1 umowę na kwotę 153.875,00 zł i wypłacono kwotę 153.875,00 zł);

d/ Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (zawarto 6 umów na kwotę 37.875,00 zł i wypłacono kwotę 37.875,00 zł);

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (zawarto 4 umowy na kwotę 10.300,00 zł i wypłacono kwotę 9.700,00 zł).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (zawarto 60 umów na kwotę 206.315,50 zł, wypłacono dofinansowanie dla 42 wniosków na kwotę 142.325,50 zł). Ze względu na wprowadzone przez Fundusz zasady programu dofinansowanie do nauki jest wypłacane w transzach. Pierwsza transza obejmująca tylko czesne została wypłacona. Kolejna transza będzie wypłacana po przedstawieniu przez studentów informacji o zaliczeniu semestru/półroczna nauki lub po złożeniu zaświadczenia, że uczęszczali na zajęcia zgodnie z planem/programem studiów.

III. Świadczenia pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu realizując zadania w zakresie pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) wyznaczył główne cele swojej działalności:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie (w miarę możliwości) do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie;
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie;
- stworzenie w miarę możliwości jak najszerzego dostępu do korzystania z sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb osób wymagających wsparcia.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku

z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit. C lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293) posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej (m. in. domy pomocy społecznej, mieszkania chronione, schroniska dla bezdomnych, schronisko dla ofiar przemocy w rodzinie, schronisko dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu, ośrodki wsparcia),
- 4) świadczeniu usług opiekuńczych,
- 5) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 6) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 7) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W 2022 roku **3 470 osobom** przyznano świadczenie z pomocy społecznej i wydano łącznie dla nich **14 891 decyzji administracyjnych**; w tym 11 787 pozytywnych decyzji, pozostałe zaś to: umorzenia, zmiany, wygaszenia, odmowy.

Ilość osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej

2022 rok	3 470 osób
2021 rok	3 506 osób
2020 rok	4 099 osób
2019 rok	4 370 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli następuje spadek ilości osób ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej.

1. Zasiłki i pomoc w naturze udzielone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2022 roku.

Rodzaje i wysokość wypłaconych zasiłków w 2022 roku

Świadczenie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)		
			Ogółem	Dofinansowanie Wojewody	Środki własne miasta Kalisza
Zasiłki stałe	740	7.640	4.617.802	4.617.802	0
Zasiłki okresowe	1.020	6.478	2.543.650	2.543.318	332
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	10	10	20.000	0	20.000
Zasiłki celowe i w naturze (w tym zasiłki celowe specjalne	1.608	5.450	1.762.300	0	1.762.300
Zasiłki celowe specjalne	82	105	40.952	0	40.952
Zasiłki celowe na dożywianie *	385	385	214.694	131.100	83.594
Dożywianie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	385	31.538	397.383	243.115	154.268
Dożywianie dzieci	937	122.747	997.957	703.085	294.872
Dożywianie dzieci na wniosek dyrektora szkoły	85	14.703	151.266	0	151.266
Koszty pogrzebów	23	23	65.728	0	65.728
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe	643	6.613	377.725	377.725	0
Łącznie	x	x	x	8.616.145	2.573.312

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Zasiłki celowe na dożywianie – w tabeli są ujęte osoby, na które były wydane decyzje administracyjne a zasiłki celowe na dożywianie były przeznaczone dla dzieci, które miały przyznane obiady w szkole, *przedszkolu, żłobku (przyznane na okres świąteczny podczas przerwy w dożywianiu dzieci i uczniów).

Wysokość środków własnych miasta Kalisza i wysokość dotacji Wojewody Wielkopolskiego w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze

Udział środków w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze	2021 rok	2022 rok
Wojewody Wielkopolskiego	7 998 007,00 zł	8 616 145,00 zł
Własne Miasta Kalisza	2 321 941,00 zł	2 573 312,00 zł

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Zasiłek stały

W roku 2022 **740 osobom** przyznano zasiłki stałe, których wartość ogółem wynosiła **4 617 802 zł**. 670 osób było samotnie gospodarujących, a 70 osób pozostawały w rodzinie. Wypłacono 7 640 świadczeń. Wysokość zasiłku stałego wynosiła od **30,00 zł do 719,00 zł**. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła 604,43 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały ustala się w wysokości: w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719,00 zł miesięcznie. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Wszystkie potrzeby w tym zakresie zostały zaspokojone. Całość zadania została pokryta z dotacji do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego przyznanej przez Wojewodę Wielkopolskiego.

Zasiłek okresowy

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych. W 2022 roku taki rodzaj świadczenia wypłacono **1020 osobom – 6 478 świadczeń** na łączną kwotę **2 543 650,00 zł**. W tym ze środków własnych na zasiłki okresowe przyznano tylko kwotę 332,00 zł. Średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 392,66 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłek okresowy przysługuje w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym określonym w ustawie o pomocy społecznej, a posiadany dochodem. Ustawa przewiduje możliwość wypłaty zasiłku w niższej wysokości, jednak nie niższej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a dochodem osoby/rodziny w ubóstwie. Na wypłatę zasiłków okresowych w minimalnej wysokości można uzyskać dotację Wojewody Wielkopolskiego, którą miasto Kalisz uzyskało. Z budżetu Wojewody Wielkopolskiego wypłacono zasiłki na kwotę łączną **2 543 318,00 zł**.

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W roku 2022 dla **1 608 osób** na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych wypłacono **5 450 świadczeń** na łączną kwotę **1 762 300,00 zł**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła **323,36 zł**. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, a także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tych przypadkach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W roku 2022 przyznano **10 zasiłków celowych** dla **10 osób**, które poniosły straty w wyniku **zdarzenia losowego** na łączną kwotę **20 000,00 zł**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła **2 000,00 zł**. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie można przyznać specjalny zasiłek celowy. W 2022 roku zostały przyznane **specjalne zasiłki celowe dla 82 osób**, wypłacono **105 świadczeń** na łączną kwotę **40 952,00 zł**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła **390,02 zł**.

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Celem tego programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Z pomocy w formie dożywiania w 2022 roku skorzystało **1 407 osób**, w tym **1 022 dzieci**, wśród których **85 dzieci** objętych było pomocą na **wniosek dyrektorów szkół**, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej. W I półroczu roku 2022 udzielono również pomocy w formie całonocnego wyżywienia dla osób będących w izolacji bądź na kwarantannie spowodowanej pandemią Covid-19, wsparcie udzielane było bez wydania decyzji administracyjnej dla **404 osób**. W ramach programu wypłacono rodzinom świadczenia pieniężne dla 385 osób w kwocie **214 694,00 zł**. Na realizację całego zadania wydatkowano kwotę **1 761 300,00 zł** (w tym ze środków własnych kwotę **648 000,00 zł** oraz z dotacji Wojewody Wielkopolskiego kwotę **1 077 300,00 zł**).

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD)

W okresie od 1 grudnia 2021 do 31 października 2022 miał miejsce kolejny cykl **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) zwany Podprogram 2021**. W ramach tej współpracy pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu rozpowszechniają informacje o możliwości uzyskania pomocy w ramach tego Programu wśród osób korzystających z pomocy społecznej oraz wydają skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej. Do współpracy na terenie naszego miasta przystąpiły dwie organizacje tj.: **Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Kaliszu i Caritas Diecezji Kaliskiej**. Pracownicy socjalni w ramach podprogramu 2021 wydali 1278 skierowań na żywność, a z pomocy skorzystało łącznie **6 717 osób** w tym **4 086 obywateli Ukrainy**.

W ramach podprogramu prowadzono warsztaty dla osób korzystających z pomocy żywnościowej dotyczące zdrowego żywienia oraz edukacji ekonomicznej.

Skierowanie na żywność mogły otrzymać osoby, których dochód nie przekraczał 220% kwoty kryterium dochodowego ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej, tj. w przypadku osób samotnie gospodarujących 1707,20 zł, a w przypadku rodziny 1320,00 zł na osobę w rodzinie oraz zachodzi co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. sieroctwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

przemoc w rodzinie, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego czy zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa (zagrożenie COVID-19) oraz osoby, które przybyły na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

Sprawienie pogrzebu

W roku 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu poniósł koszt w wysokości **65 728,00 zł** tytułem sprawienia **23 pogrzebów**, w tym **2** zmarłym osobom bezdomnym.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu opłacał składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego a korzystały z pomocy w formie zasiłku stałego. Tą formą pomocy zostało objętych **643 osoby**. Wypłacono **6 613 świadczeń** na łączną kwotę **377 725,00 zł**.

Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Poniższa tabela wskazuje przyczyny, z powodu których osoby i rodziny korzystały ze świadczeń pomocy społecznej w 2022 roku.

Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2022 roku

Przyczyna	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
bezdomność	107	108
sieroctwo	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	87	413
bezrobocie	874	1782
niepełnosprawność	1114	1600
długotrwała lub ciężka choroba	1262	1732
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	434	1596
alkoholizm	234	301
narkomania	29	40
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	41	45
sytuacja kryzysowa	47	99
zdarzenie losowe	10	15
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Najczęściej występującą przyczyną trudnej sytuacji życiowej była długotrwała choroba, która występowała w 1 262 rodzinach. Kolejną przyczyną była niepełnosprawność – z tej przyczyny objętych pomocą było 1 114 rodzin, a z powodu bezrobocia skorzystało 874 rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje wiele działań skierowanych na przezwyciężanie trudności życiowych osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej m. in. wykonując pracę socjalną.

2. Praca socjalna

Jednym z zadań pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Zadanie to realizowane jest m. in. poprzez pracę socjalną, w której wykorzystuje się odpowiednie metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia, świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Ustawa o pomocy społecznej definiuje pracę socjalną jako „działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który został zdefiniowany jako „pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny”.

Kontrakt socjalny stwarza płaszczyznę porozumienia umożliwiającą osiągnięcie postępów, które składają się na poprawę sytuacji klienta pomocy społecznej. Celem zawarcia kontraktu socjalnego, jest wyposażenie osoby znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej w kompetencje umożliwiające jej samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym danej społeczności, a tym samym uniezależnienie jej od świadczeń pomocy społecznej. Zawierana przez pracownika socjalnego umowa z osobą występującą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej musi zawierać indywidualny plan wychodzenia tej osoby z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła.

Niepokojące zjawiska występujące w środowiskach powodują, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga większego zaangażowania ze względu na kumulację problemów.

Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie, które bardzo często przybierają charakter patologiczny. W związku z tym zauważalna jest zmiana w charakterze pracy, ale i oczekiwań wobec pracowników socjalnych. Rozmiary potrzeb społecznych wymuszają poszukiwanie nowych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej daje możliwość odmowy lub wstrzymania udzielanej pomocy w sytuacji odmowy przez podopiecznego zawarcia kontraktu socjalnego. Zawieranie kontraktów ma chronić indywidualność osób korzystających z pomocy społecznej, rozwijać ich umiejętności, zachęcać do aktywnego poszukiwania pracy, uczyć odpowiedzialności.

W 2022 r. pracą socjalną objęto 1 376 rodzin. Pracownicy socjalni zawarli łącznie 77 kontraktów socjalnych.

Mierzalne efekty pracy socjalnej, podjętych działań w 2022 roku:

1. Ilość osób, które podjęły pracę okresową lub stałą – **207**

2. Ilość osób, które podjęły kursy zawodowe – **28**
3. Ilość osób, które podjęły naukę w celu uzyskania zawodu – **22**
4. Ilość osób, które podjęły terapię odwykową lub zachowują abstynencję – **190**
5. Ilość osób, które podjęły leczenie psychiatryczne – **103**
6. Ilość osób, które podjęły leczenie ogólne, mimo poprzednich oporów – **92**
7. Ilość osób, które uzyskały umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności – **138**
8. Ilość osób, które otrzymały rentę lub emeryturę – **59**
9. Ilość osób, które odzyskały prawo do opieki nad dziećmi – **6**
10. Poprawa relacji między członkami rodziny – wzmocnienie więzi rodzinnych – **128**
11. Ilość osób, które uzyskały alimenty – **29**
12. Ilość osób, które uzyskały własny lokal – **32**
13. Ilość osób, które uzyskały dodatek mieszkaniowy – **75**
14. Ilość osób, które uzyskały świadczenia rodzinne – **59**
15. Wzrost umiejętności społecznych i samodzielności – **80**

3. Problemy społeczne.

Bezrobocie

Problematyka związana z kwestią bezrobocia jest jednym z istotnych zagadnień będących przedmiotem polityki społecznej państwa.

Stopa bezrobocia w Kaliszu, Wielkopolsce i w Polsce w 2021 i 2022 roku

	2021 rok	2022 rok
Miasto Kalisz	3,4 %	3,3 %
Województwo Wielkopolskie	3,3 %	2,9 %
Polska	5,6 %	5,2 %

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (dostęp: 23.02.2022 r.).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w tutejszym urzędzie na dzień 31 grudnia 2022 r. **wynosiła 1543 osoby**. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kaliszu z końcem 2022 roku było w Kaliszu 825 kobiet, tj. 53,47 % ogółu, 201 osób z niepełnosprawnościami, co stanowi 13,03 % ogółu oraz 141 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, co stanowi 9,14 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kaliszu.

Wieloletnie bezrobocie może doprowadzić do dysfunkcji w pełnieniu ról społecznych. Bierność zawodowa i społeczna, niechęć do wychodzenia z domu, stagnacja i znużenie, brak podnoszenia lub zmiany swoich kwalifikacji, obniża szansę na podjęcie zatrudnienia. Taka sytuacja generuje kolejne problemy społeczne (ubóstwo, alkoholizm i inne uzależnienia behawioralne), prowadzi do zaniku więzi rodzinnych, wpływa na niski poziom wykształcenia dzieci i młodzieży, pogłębia również niski poziom zaradności życiowej. Mając na uwadze skalę zjawiska, Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej prowadzi w Klubie Integracji Społecznej szereg działań na rzecz osób niepracujących, co ujęte jest w innej części sprawozdania.

Uzależnienia

Uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy substancji psychoaktywnych są jednym z problemów społecznych Miasta Kalisza. W ramach pracy socjalnej z osobami narażonymi na negatywne skutki wykluczenia społecznego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu organizuje spotkania informacyjno–edukacyjne dla osób uzależnionych w Klubie Integracji Społecznej. Skutkami długotrwałego uzależnienia są nieodwracalne zmiany w zdrowiu, powodujące choroby somatyczne, które są przyczyną niepełnosprawności, często o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te wymagają wówczas różnorodnych form pomocy realizowanych przez MOPS np. zasiłki stałe czy umieszczenie w domu pomocy społecznej. **W roku 2022 ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień skorzystały 263 rodziny, w tym 234 rodziny z powodu alkoholizmu i 29 rodzin z powodu narkomani.**

Bezdomność

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które przystąpiły do kontraktu socjalnego, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Noclegownia zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące. W noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach, zwłaszcza w okresie dużych mrozów, dopuszcza się przebywanie osób pod nieznacznym wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych w placówkach dla bezdomnych. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.

Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku za osoby bezdomne regulowała w 2022 r. Uchwała nr XVII/285/2019 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przez osoby bezdomne, dla których miasto Kalisz jest organem właściwym miejscowo (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego poz. 10693).

Odpłatność miesięczną za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych ustalono w wysokości 30% kwoty dochodu ustalonego zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2022 roku 31 osób bezdomnych ponosiło odpłatność za pobyt w placówkach dla osób bezdomnych. **Bezdomność była przyczyną skorzystania z pomocy społecznej przez 107 rodzin (108 osób w tych rodzinach).**

Łącznie na terenie miasta Kalisza w 2022 roku przebywało 198 osób bezdomnych.

Bezdomność na terenie miasta Kalisza

	2021 rok	2022 rok
Liczba osób bezdomnych	195	198
w tym mieszkańców miasta Kalisza	108	110

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Łączna liczba osób bezdomnych, które przebywały na terenie miasta Kalisza i jednocześnie korzystały z różnego rodzaju form pomocy realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu, wynosiła w 2022 roku 108 osób. Pozostałe osoby bezdomne pochodziły z terenu gmin ościennych, co jest spowodowane faktem, że na terenie tych gmin nie ma placówek dla osób bezdomnych.

Ustawa o pomocy społecznej w sposób szczególny reguluje właściwość miejscową gminy w stosunku do osób bezdomnych. Art. 101 ust. 2 stanowi, że „w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały”. Ust. 7 tego artykułu zawiera zapis zobowiązujący gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu. Tak sformułowane zapisy zobowiązują ośrodek pomocy społecznej do współdziałania z gminami, z których wywodzą się osoby bezdomne. Współpraca dotyczy zarówno postępowania w sprawie ustalenia uprawnień osób bezdomnych do świadczeń z pomocy społecznej, jak i dochodzenia zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia udzielone na podstawie decyzji administracyjnych. Wypłacane świadczenia (zasiłki stałe, celowe na leki, odzież, pokrycie kosztów posiłków) dla osób spoza Kalisza są zwracane do budżetu miasta. Pracownicy socjalni pracujący z osobami bezdomnymi przeprowadzili w 2022 roku 98 wywiadów środowiskowych na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej.

W 2022 roku na terenie Miasta Kalisza funkcjonowały 3 placówki, których działalność ukierunkowana była na zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych:

1. Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta przy ul. Warszawskiej 93 – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
2. Noclegownia PCK, przy ul. Dobrzeckiej 2 – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
3. „Ogrzewalnia” przy PCK w Kaliszu – otwarta w godzinach od 7.00 do 18.00, przeznaczona dla osób, które nie mają możliwości przebywania w ciepłych pomieszczeniach w ciągu dnia. Mogą tam przyrządzić sobie ciepły posiłek i napić się gorącej herbaty.

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta otrzymało dotację z budżetu miasta w 2022 roku w wysokości **120 000,00 zł** na działania rehabilitacyjne i zapobieganie wykluczeniu społecznemu dla bezdomnych mężczyzn z problemem alkoholowym, posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Kaliszu wraz z zapewnieniem im całodobowego schronienia – minimum 20 miejsc. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2022 roku na podstawie decyzji administracyjnej, skierował łącznie do tej placówki **27 bezdomnych mężczyzn**.

Osoby bezdomne z terenu Miasta Kalisza korzystały również z placówek dla osób bezdomnych, usytuowanych poza naszym miastem, tj. Schroniska dla bezdomnych mężczyzn – w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem. W placówce tej umieszczane są również bezdomne kobiety i matki z dziećmi. Placówka prowadzona przez **Caritas Diecezji Kaliskiej**, który na realizację powyższego zadania, w tym **zapewnienia całodobowego pobytu dla minimum 20 osób w 2022 roku** otrzymała z budżetu miasta dotację w kwocie **146 666,67 zł**. Miejski Ośrodek

Pomocy Społecznej w Kaliszu skierował do tej placówki **16 kobiet oraz 2 dzieci. Koszt pobytu wynosił 45,00 zł dla samotnych kobiet oraz 43,00 zł dla kobiet z dziećmi.**

Każdego roku jesienią prowadzona jest akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy przez osoby bezdomne. W miejscach, gdzie gromadzą się bezdomni, np. na dworcach kolejowych, autobusowych, w barach i w punktach wydawania żywności są umieszczane informacje zawierające adresy placówek dla bezdomnych i innych miejsc, gdzie można uzyskać pomoc. W ramach współpracy z różnymi podmiotami, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji, pracownikami „Caritas” udają się w teren, gdzie sprawdzają pustostany, altany na terenach ogródków działkowych oraz inne miejsca, w których najczęściej przebywają osoby bezdomne, zwłaszcza w okresie zimy. Osoby bezdomne są informowane o możliwości schronienia oraz możliwości uzyskania pomocy finansowej, rzeczowej, poradnictwa. Na terenie Kalisza również **Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Kaliszu** realizuje działania na rzecz bezdomnych, zapewnia nocleg dla minimum 40 osób i na ten cel otrzymał dotację z budżetu miasta w 2022 roku w kwocie **273 600,00 zł**. Udziela również dziennego schronienia w tzw. „Ogrzewalni”. Na to zadanie PCK otrzymał w 2022 roku dotację w kwocie **60 000,00 zł**.

Liczba miejsc dla osób bezdomnych – na co wskazują także doświadczenia ubiegłych lat – jest wystarczająca i zaspokaja w pełni potrzeby bezdomnych mieszkańców naszego miasta. Schronienie w naszych placówkach znajdują także bezdomni spoza Kalisza, najczęściej z gmin ościennych, ale także z innych rejonów naszego kraju. W okresie dużych, długotrwałych mrozów wymienione placówki noclegowe zwiększają liczbę miejsc, wykorzystując jako miejsca noclegowe różne pomieszczenia, które na co dzień mają zupełnie inne przeznaczenie, także świetlice.

Efekty prowadzenia pracy socjalnej z osobami bezdomnymi

Osoby bezdomne, nieposiadające żadnego źródła dochodu otrzymują pomoc, na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Oprócz pomocy w formie schronienia czy zasiłku, z osobami bezdomnymi prowadzona jest praca socjalna w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności. Osoby bezdomne otrzymują wsparcie i motywację do rozwiązywania ich problemów rodzinnych czy mieszkaniowych. Są aktywizowani do poszukiwania zatrudnienia, poszukiwania pracy oraz starań o własne mieszkanie a osoby uzależnione są motywowane do podjęcia terapii i kierowane do odpowiednich placówek oraz do terapeutów w Klubie Integracji Społecznej działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że spośród osób bezdomnych:

- **ok 74,00 %** osób bezdomnych jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, co zwiększa możliwość uzyskania zatrudnienia oraz daje tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego;
- **51 osób** bezdomnych posiada ustalony stopień niepełnosprawności, w tym **13 osób** posiada stopień niepełnosprawności, który został ustalony w 2022 r.;
- **39 osób** objętych było pomocą w formie zasiłku stałego;
- **12 osób** pobierało zasiłek pielęgnacyjny;
- **20 osób** podjęło terapię leczenia uzależnienia od alkoholu,
- **25 osób** podjęło pracę stałą lub okresową;
- zostało wydanych **18 decyzji** o nabyciu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- **1 osoba** uzyskała rentę;
- **3 osoby** zostały umieszczone w domu pomocy społecznej;
- **7 osobom**, które opuściły zakład karny, udzielono pomocy w formie schronienia;
- dla innych ośrodków pomocy społecznej przeprowadzono **98 wywiadów środowiskowych**;

- przekazano **49 informacji** o sytuacji osób bezdomnych dla innych instytucji, m. in. Komendy Miejskiej Policji, Prokuratury, Biura Świadczeń Rodzinnych.

4. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Usługi opiekuńcze dla osób starszych i przewlekle chorych

Przyznawanie pomocy w formie usług opiekuńczych należy do obowiązkowych zadań własnych gminy (zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 11 ustawy o pomocy społecznej). Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobom samotnym pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje, natomiast art. 50 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy stanowi, że usługi mogą być przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. **Oznacza to, że przyznanie usług opiekuńczych dla osoby mającej rodzinę jest świadczeniem fakultatywnym.** W mieście Kaliszu pomoc w formie usług opiekuńczych świadczą 2 organizacje pozarządowe: Wielkopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Poznaniu ul. Górna Wilda 99 i Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy z siedzibą w Kaliszu ul. Górnośląska 6, które zostały wyłonione w ramach konkursu ofert, przygotowywanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Natomiast dotacja na realizację powierzonego zadania była przekazywana z Urzędu Miejskiego Wydziału Spraw Społecznych i Mieszkaniowych. Koszt jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych w 2022 roku zarówno w dni robocze jak i wolne od pracy wynosił 27,20 zł. **Łącznie na realizację usług opiekuńczych w 2022 roku wydatkowano 5 266 708,80 zł.**

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2021 i 2022 wraz z kosztem usług

	2021 rok	2022 rok
Ilość osób objętych usługami opiekuńczymi	609	649
Liczba świadczeń (w godzinach)	198 722	193 629
Koszt usług opiekuńczych (w zł)	4 805 348,00	5 266 708,80

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wydatki na usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2022 roku

	Wydatkowanie od I do XII 2022 roku		
	Plan	Wykonanie	%
Ogółem środki własne miasta Kalisza	5 312 740,00 zł	5 266 708,80 zł	99,14 %
PCK	2 664 530,00 zł	2 640 875,20 zł	99,12 %
PKPS	2 648 210,00 zł	2 625 833,60 zł	99,16 %

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Świadczenie usług opiekuńczych w 2022 roku w podziale na instytucje świadczące usługi

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wydatków	Średnia miesięczna ilość godzin dla 1 osoby
Ogółem 2022 rok	649	193 629	5 266 708,80	24,86
PCK	329	97 091	2 640 875,20	24,59
PKPS	320	96 538	2 625 833,60	25,14

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wydatki związane z zapewnieniem opieki dla osób starszych wymagających pomocy osób drugih wzrastają. Jest to efekt starzenia się społeczności Miasta Kalisza oraz migracji członków rodzin osób starszych, którzy dotychczas zapewniali pomoc i opiekę we własnym, rodzinnym zakresie.

Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2022 roku dla osoby samotnie gospodarującej

Dochód na osobę samotnie gospodarującą określony w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Osoba samotnie gospodarująca (dochód od – do zł)	Wysokość odpłatności usług opiekuńczych ustalona w % od kwoty usługi za godzinę	Wysokość odpłatności (od 0 do 27,20 zł)
Do 100%	776	nieodpłatnie	0 zł
101-150%	783,76 – 1164	5%	1,36 zł
151-200%	1171,76 - 1552	10%	2,72 zł
201-250%	1559,76 – 1940	15%	4,08 zł
251-300%	1947,76 - 2328	30%	8,16 zł
301-350%	2335,76 – 2716	50%	13,60 zł
351-400%	2723,76 - 3104	60%	16,32 zł
401-450%	3111,76 – 3492	70%	19,04 zł
451-500%	3499,76 - 3880	80%	21,76 zł
Powyżej 500%	3880,01	100%	27,20 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2022 roku dla osoby w rodzinie

Dochód na osobę samotnie gospodarującą określony w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Dochód na osobę w rodzinie (dochód od – do zł)	Wysokość odpłatności usług opiekuńczych ustalona w % od kwoty usługi za godzinę	Wysokość odpłatności (od 0 do 27,20 zł)
Do 100%	600	nieodpłatnie	0 zł
101-150%	606 – 900	10%	2,72 zł
151-200%	906 - 1200	15%	4,08 zł
201-250%	1206 - 1500	20%	5,44 zł
251-300%	1506- 1800	40%	10,88 zł

301-350%	1806 - 2100	60%	16,32 zł
351-400%	2106 - 2400	70%	19,04 zł
401-450%	2406- 2700	80%	21,76 zł
451-500%	2706 - 3000	90%	24,48 zł
Powyżej 500%	3000,01	100%	27,20 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Dochody z tytułu odpłatności osiągnięto w 2022 roku w kwocie **1 328 935,17 zł.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W okresie od 01.01.2022 do 31.12.2022 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dzieci i młodzieży **korzystało 125 osób**. Na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano w 2022 roku **1 608 108,00 zł**, a środki na zabezpieczenie tej formy pomocy pochodzą od **Wojewody Wielkopolskiego**. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych świadczyła Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych z siedzibą w Kaliszu ul. Korczak 4 A. Dla dzieci i młodzieży w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyła Fundacja Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” z siedzibą w Kaliszu ul. Bażanciej 7a, Medikor z siedzibą w Kaliszu ul. Aleja Wojska Polskiego 80, Fundacja Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu ul. Aleja Wojska Polskiego 2a oraz Monika Bażant MB-Alimed FIZJOTERAPIA w Kaliszu ul. Kwiatowa 1.

Firmy zostały wyłonione w drodze zamówienia publicznego na usługi społeczne. Koszt 1 godziny świadczonych usług przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wynosił 42,00 zł za 1 godzinę zarówno w dni robocze jak i wolne od pracy.

Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez:

- Medikor w Kaliszu wynosił 72,00 zł w okresie od 01.01.2022 r. do 30.06.2022 r. oraz 77,00 zł w okresie od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r.,
- Fundację Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu wynosił 72,00 zł w okresie od 01.01.2022 r. do 30.06.2022 r. oraz 77,00 zł w okresie od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r.,
- Alimed FIZJOTERAPIA w Kaliszu ul. Kwiatowa 1 wynosił 72,00 zł w okresie od 01.01.2022 r. do 30.06.2022 r. oraz 77,00 zł w okresie od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez Medikor w Kaliszu oraz Fundację Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu, Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” z siedzibą w Kaliszu oraz Monika Bażant MB – Alimed FIZJOTERAPIA w Kaliszu są realizowane przez 6 dni w tygodniu.

Wydatki na specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2022 roku

	Plan	Wykonanie	%
Ogółem środki od Wojewody Wielkopolskiego	1 735 000,00 zł	1 608 108,00 zł	93,00 %

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wydatków
2022 rok razem	125	34 155	1 608 108,00 zł
Dla dorosłych	57	19 602	823 268,00 zł
Dla dzieci	68	14 553	784 840,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych od I do XII 2022 roku

Kryterium 776 zł	Osoba samotnie gospodarująca (dochód od – do w zł)	Pełna odpłatność – 42,00 zł za 1 godz. usługi w dni robocze i w dni wolne od pracy
do 776 zł = 100%	nieodpłatnie	
powyżej 100% - 132,50%	776,01 – 1028,20	1,5% - 0,63 zł
132,50% - 165%	1028,21 – 1280,40	3% - 1,26 zł
165% - 187,50%	1280,41 – 1455,00	5% - 2,10 zł
187,50% - 220%	1455,01 – 1707,20	7% - 2,94 zł
220% - 237,50%	1707,21 – 1843,00	11% - 4,62 zł
237,50% - 255%	1843,01 – 1978,80	15% - 6,30 zł
255% - 265%	1978,81 – 2056,40	22,50% - 9,45 zł
265% - 275%	2056,41 – 2134,00	30% - 12,60 zł
275% - 282,50%	2134,01 – 2192,20	45% - 18,90 zł
282,50% - 290%	2192,21 – 2250,40	60% - 25,20 zł
290% - 310%	2250,41 – 2405,60	75% - 31,50 zł
310% - 330%	2405,61 – 2560,80	90% - 37,80 zł
powyżej 330%	2560,81	100% - 42,00 zł
Kryterium - 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Na osobę w rodzinie (dochód od – do zł)	Pełna odpłatność 42,00 zł
Do 776 zł = 100%	nieodpłatnie	
powyżej 100% - 132,50%	776,01 – 1028,20	3,5% - 1,47 zł
132,50% - 165%	1028,21 – 1280,40	7% - 2,94 zł
165% - 187,50%	1280,41 – 1455,00	11% - 4,62 zł
187,50% - 220%	1455,01 – 1707,20	15% - 6,30 zł
220% - 237,50%	1707,21 – 1843,00	20% - 8,40 zł
237,50% - 255%	1843,01 – 1978,80	25% - 10,50 zł
255% - 265%	1978,81 – 2056,40	32,50% - 13,65 zł

265% - 275%	2056,41 – 2134,00	40% - 16,80 zł
275% - 282,50%	2134,01– 2192,20	55% - 23,10 zł
282,50% - 290%	2192,21– 2250,40	70% - 29,40 zł
290% - 310%	2250,41 – 2405,60	85% - 35,70 zł
310% - 330%	2405,61 – 2560,80	100% - 42,00 zł
powyżej 330%	2560,81	100% - 42,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od I do VI 2022 roku

Kryterium – 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 72,00 zł
do 776 zł = 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie
pow. 100% - 132,50 %	776,01 – 1028,20	3,5% - 2,52 zł
132,50% - 165%	1028,21 – 1280,40	7% - 5,04 zł
165% - 187,50%	1280,41 – 1455,00	11% - 7,92 zł
187,50% - 220%	1455,01 – 1707,20	15% - 10,80 zł
220% - 237,50%	1707,21 – 1843,00	20% - 14,40 zł
237,50% - 255%	1843,01 – 1978,80	25% - 18,00 zł
255% - 265%	1978,81– 2056,40	32,50% - 23,40 zł
265% - 275%	2056,41 – 2134,00	40% - 28,80 zł
275% - 282,50%	2134,01 – 2192,20	55% - 39,60 zł
282,50% - 290%	2192,21 – 2250,40	70% - 50,40 zł
290% - 310%	2250,41 – 2405,60	85% - 61,20 zł
310% - 330%	2405,61 – 2560,80	100% - 72,00 zł
powyżej 330%	2560,81	100% - 72,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od VII do XII 2022 roku

Kryterium – 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 72,00zł
do 776 zł = 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie
pow. 100% - 132,50 %	776,01 – 1028,20	3,5% - 2,70 zł
132,50% - 165%	1028,21 – 1280,40	7% - 5,39 zł
165% - 187,50%	1280,41 – 1455,00	11% - 8,47 zł
187,50% - 220%	1455,01 – 1707,20	15% - 11,55 zł
220% - 237,50%	1707,21 – 1843,00	20% - 15,40 zł
237,50% - 255%	1843,01 – 1978,80	25% - 19,25 zł
255% - 265%	1978,81 – 2056,40	32,50% - 25,03 zł
265% - 275%	2056,41 – 2134,00	40% - 30,80 zł
275% - 282,50%	2134,01 – 2192,20	55% - 42,35 zł
282,50% - 290%	2192,21 – 2250,40	70% - 53,90 zł
290% - 310%	2250,41 – 2405,60	85% - 65,45 zł
310% - 330%	2405,61 – 2560,80	100% - 77,00 zł
powyżej 330%	2560,81 zł	100% - 77,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na opiekę wytchnieniową i asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Miasto Kalisz otrzymało środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego **Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022**. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności lub osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniem równoważnym. Dzięki realizacji programu możliwe było odciążenie rodzin lub **opiekunów 29 osób** z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Poprzez program osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad niepełnosprawnym bliskim członkiem rodziny, mogły dysponować wolnym czasem poprzez zagospodarowanie go dla siebie. Czas ten przeznaczony był na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw osobistych, urzędowych, etc. Jest to bardzo ważny aspekt usługi wytchnieniowej dla opiekunów sprawujących, nierzadko, całodobowo opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, co znacznie obciąża ich kondycję psychofizyczną. Opieka

wytchnieniowa realizowana była jako opieka dzienna sprawowana w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, maksymalnie 4 godziny w danym dniu. Usługę świadczyły osoby, posiadające odpowiednie kwalifikacje lub wskazane przez członków rodzin, jako odpowiednio do tego przygotowane. **Na ten cel przeznaczono kwotę 240.120,95 zł.** Podmiotem realizującym Program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Miasto Kalisz otrzymało środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na realizację w 2022 roku **usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej**, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym do wyżej wymienionych oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z umową nr 8/2022/AOON zawartą w dniu 07 marca 2022 r. Wojewoda Wielkopolski przekazał dotację w łącznej kwocie **539.937,00 zł** na realizację zadań określonych w Programie, tj.: możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie prawa do niezależnego życia, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy sportowych, wspieranie niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Zatrudniono **23 asystentów** osób niepełnosprawnych, którzy mieli pod opieką **38 osób**, z czego 32 osoby posiadało znaczny stopień niepełnosprawności, 4 osoby miały niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym i 2 dzieci w wieku do 16 r.ż. Realizację programu rozpoczęto w marcu 2022 roku a zakończono w grudniu 2022 roku, zrealizowano **12 997 godziny usług asystenckich**. Środki pozyskane w ramach programu wydatkowano na koszty związane z: godzinami usług asystenckich, zakupem biletów komunikacji publicznej dla asystenta, ubezpieczenie asystenta, zakup środków ochrony osobistej, koszty dojazdu własnym/innym środkiem transportu, koszty zakupu biletów na wydarzenia kulturalne dla asystenta oraz obsługę programu. **Na ten cel wydano 527.708,69 zł.**

Podmiotem realizującym Program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.

IV. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Prawne podstawy umieszczania w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (art. 54 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Za osoby umieszczone po 1 stycznia 2004 roku w myśl art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. Mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka,
2. Małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Odpłatność mieszkańców DPS

Mieszkaniec domu wnosi opłatę w kwocie stanowiącej 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu. Opłata ta jest wnoszona bezpośrednio do domu pomocy społecznej, w którym dana osoba przebywa.

Osoby zobowiązane do ponoszenia opłat za pobyt w DPS członków rodzin

Małżonek, zstępni przed wstępnymi opłatę za pobyt członka rodziny w DPS wnoszą zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- 1.1. W przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej ($776 \text{ zł} \times 300\% = 2328,00 \text{ zł}$), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
- 1.2. W przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie ($600 \text{ zł} \times 300\% = 1800,00 \text{ zł}$), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2022 roku uzyskał dochód w wysokości 633.242,88 zł stanowiący partycypację osób zobowiązanych do utrzymania mieszkańców DPS. Spośród mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej 188 osoby posiadało rodziny zobowiązane do alimentacji, w stosunku do **137 osób rodziny uczestniczyły w kosztach utrzymania bliskich w domu pomocy społecznej.**

W stosunku do **51 osób, rodzina nie partycypowała w kosztach z uwagi na dochód nie kwalifikujący do ustalenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS.** W stosunku do **2 mieszkańców DPS rodzina pokrywała pełen koszt odpłatności.** W ciągu roku **3 mieszkańców DPS miało ustaloną pełną odpłatność** tj. w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS.

Natomiast **183 mieszkańców domów pomocy społecznej to osoby samotne, nie posiadające bliskiej rodziny w stosunku do nich Miasto Kalisz pokrywało pozostałe koszty pobytu.**

Odpłatność gminy

Gmina, z której osoba została skierowana do DPS ponosi odpłatność w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i osoby zobowiązane.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dopłaca do pobytu mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej. Dopłaty te są zróżnicowane, w zależności od typu domu i wysokości

miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych DPS, do których są kierowani mieszkańcy Miasta Kalisza.

Średnia dopłata Miasta Kalisz do jednej osoby, będącej mieszkańcem Kalisza w domach pomocy społecznej wynosiła 3.701,22 zł.

Koszty miesięcznego utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, w których byli umieszczeni mieszkańcy Kalisza

Domy Pomocy Społecznej	Ilość osób przebywających w ciągu roku	Miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca	Koszt poniesiony przez miasto Kalisz w skali roku
DPS Kalisz	181	5.247,63 zł	7.144.022,45 zł
DPS Baszków	1	4.693,00 zł	32.408,95 zł
DPS Biskupice	5	5.204,60 zł	244.803,95 zł
DPS Brzozów	1	4.490,00 zł	38.234,15 zł
DPS Broniszewice	2	6.818,25 zł	124.528,24 zł
DPS Chlebno	2	4.678,25 zł	72.440,81 zł
DPS Chróscin-Wieś	18	4.351,88 zł	674.371,46 zł
DPS Dębno	1	4.476,89 zł	2.062,92 zł
DPS Falmierowo	3	4.568,48 zł	80.206,56 zł
DPS Gębice	1	5.217,58 zł	37.768,84 zł
DPS Głowno	1	5.200,00 zł	9.158,09 zł
DPS Jedlanka	1	4.446,00 zł	44.011,20 zł
DPS Kobyla Góra	15	4.650,00 zł	504.010,67 zł
DPS Kochłowy	7	4.554,00 zł	262.262,97 zł
DPS Konin	1	5.200,00 zł	51.263,72 zł
DPS Krasnystaw	1	4.601,31 zł	41.972,34 zł
DPS Kotlin	3	5.310,25 zł	110.525,95 zł
DPS Lisków	9	4.573,75 zł	207.249,28 zł
DPS Mysłowice	1	6.070,89 zł	49.795,51 zł
DPS Marszałki	22*	4.847,00 zł	725.812,02 zł
DPS Mielżyn	3**	5.554,35 zł	123.794,08 zł
DPS Mościszki	1	4.255,40 zł	44.3136,32 zł
DPS Nielestno	1	4.860,00 zł	40.421,89 zł
DPS Ostrów Wlkp.	1	5.091,88 zł	50.564,08 zł
DPS Osiek	2	4.865,88 zł	89.194,14 zł
DPS Pleszew	31	5.117,80 zł	1.120.886,45 zł
DPS Psary	19	4.779,52 zł	764.491,81 zł
DPS Pakówka	1	4.320,90 zł	29.390,91 zł

DPS Rzetnia	3	4.990,00 zł	96.268,35 zł
DPS Sieradz	13	5.111,24 zł	531.705,62 zł
DPS Skęczniew	11	4.665,00 zł	355.784,07 zł
DPS Skubarczewo	1	4.798,00 zł	38.751,42 zł
DPS Ślesin	1	5.275,16 zł	47.304,50 zł
DPS Strzałkowo	1	4.624,00 zł	19.912,31 zł
DPS Wieleń	1	4.258,09 zł	25.995,92 zł
DPS Wierzbica	1	4.500,00 zł	46.915,00 zł
DPS Zagórów	3	4.745,00 zł	14.748,51 zł
DPS Zimnowoda	1	4.690,92 zł	43.726,34 zł

*jedna osoba przeniesiona do DPS Kalisz

**jedna osoba przeniesiona do DPS Broniszewice

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W 2022 roku 371 mieszkańców pochodzących z Miasta Kalisza przebywało w domach pomocy społecznej i na ten cel wydatkowano środki w wysokości 13.935.081,80 zł. Dla porównania w roku 2021 na ten cel wydatkowano 12.345.361,42 zł.

Do Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu przekazano kwotę w wysokości 7.144.022,45 zł za utrzymanie 181 mieszkańców, natomiast kwotę 6.791.059,35 zł przekazano za pobyt mieszkańców Kalisza przebywających w domach pomocy społecznej poza terenem miasta Kalisza.

W 2022 roku 84 osób zostało zakwalifikowanych do skierowania do domów pomocy społecznej. Umieszczonych zostało łącznie 56 osób (w tym 28 osób w Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu i 28 osób w domach pomocy społecznej poza Kaliszem).

Na podstawie analizy danych stwierdzić należy, że wzrost kosztów utrzymania mieszkańców Domu Pomocy Społecznej oraz starzenie się społeczeństwa Miasta Kalisza generują znaczne koszty świadczeń pomocy społecznej na rzecz osób starszych. W związku z powyższym długofalowa polityka senioralna w perspektywie czasu będzie związana ze znacznym wzrostem wydatków w budżecie Miasta Kalisza związanych z pomocą ludziom starszym.

V. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – zadania gminy

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyraźnie podzieliła kompetencje między gminą w zakresie pracy z rodziną biologiczną, a organizowaną przez powiat pieczę zastępczą.

Asystent rodziny

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych miasto zapewnia wsparcie w formie: pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W przypadku, gdy

ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i wnioskuje do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu przywrócenie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Złożoność i różnorodność zadań, które wynikają z ustawy wymagają długoletniego zaangażowania osób i środków.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Taka praca daje możliwość dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnych sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta rodziny daje możliwość ciągłego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. O wykonywanie tego zawodu mogą starać się osoby z wyższym i średnim wykształceniem, te ostatnie muszą wykazać, że brały udział w szkoleniach z zakresu, pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentować, co najmniej trzyletni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Współpraca z asystentem ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z uwagi na to, że dysfunkcjonalność rodziny ma charakter złożony, a istniejące problemy determinują występowanie kolejnych, konieczne jest objęcie rodziny tą formą pomocy w sposób długofalowy. Ważnym jest, aby asystent rodziny został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy rodzina nie jest jeszcze w zaawansowanym procesie psychodegradacji społecznej.

W roku 2022 praca asystentów rodziny polegała przede wszystkim na kontaktach osobistych z rodzinami. W roku 2022 asystą rodzinną objęto **131 środowisk**, w których przebywało **288 dzieci**. Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio około 15 rodzin.

Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane na dzień 31.12.2022 roku

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie		Dzieci – przedział wiekowy		
	Rodzice	Dzieci	0 – 6 lat	7 – 15 lat	16 – 18 lat
131	186	288	110	149	29

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych asystą rodzinną to: niewydolność wychowawcza, zaniedbania wychowawcze, uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne), niezaradność życiowa, upośledzenie umysłowe i choroba psychiczna, brak chęci podjęcia zatrudnienia, zaburzone relacje w rodzinie, brak zaangażowania w sytuację szkolą dzieci i przemoc. Każda rodzina objęta pomocą asystenta miała inne cele, zasoby i deficyty, do każdej z nich należy podchodzić indywidualnie, aby ustalić skuteczny plan działania z rodziną. Plan działania z rodziną jest aktualizowany przy każdej ocenie sytuacji rodziny. W ten sposób asystent i rodzina mogą ocenić skuteczność współpracy. Podejmowana współpraca z rodzinami była ukierunkowana na takie problemy jak: budowanie prawidłowych relacji w rodzinie, motywowanie rodzin do samodzielnej realizacji zadań, wprowadzanie treningu czystości, przeprowadzanie rozmów na temat wychowywania dzieci, prowadzenia treningu gospodarowania budżetem domowym, kontrola stanu

zdrowia dzieci, poprawa sytuacji materialnej, motywowanie członków rodzin do podejmowania i utrzymywania terapii alkoholowej, pomoc w nauce dzieciom, pokazywanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego z dziećmi. Indywidualna praca z rodziną pozwoliła zmotywować podopiecznych do podjęcia działań, dawno lub w ogóle nie podejmowanych, jak również doprowadzić do wzrostu poczucia ich wartości i sprawczości. Spowodowało to, że **17 rodzin usamodzielniało się** i zakończyło współpracę z asystentem.

W 2022 roku **dwoje dzieci powróciło do rodziny biologicznej** z pieczy zastępczej. **Dzieci z dziesięciu rodzin nie udało się utrzymać w rodzinie naturalnej**. W sześciu rodzinach z uwagi na nasilający się proces degradacji spowodowany nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych, natomiast w czterech przypadkach z uwagi na zaniedbania wychowawcze. Dzieci z trzech rodzin zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a z siedmiu rodzin trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzona przez asystentów rodziny praca przyczyniła się do m.in: samodzielnego załatwiania spraw urzędowych, podjęcia terapii psychologicznej, logopedycznej i pedagogicznej, postawienia diagnozy dzieciom w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zwiększenia dbałości o zdrowie, poprawy sytuacji mieszkaniowej, poprawy sytuacji szkolnej dzieci, utrzymania abstynencji, poprawienia kompetencji wychowawczych, zapisania dzieci do przedszkola czy podjęcia stałej pracy zarobkowej, co liczbowo obrazuje poniższa tabela.

Działania podjęte przez rodziny dzięki wsparciu asystentów rodziny

Działania	Liczba rodzin
Samodzielne załatwienie spraw urzędowych	24
Podjęcie terapii uzależnień	10
Poprawa sytuacji mieszkaniowej	18
Poprawa sytuacji szkolnej dzieci	20
Utrzymanie abstynencji	17
Zapisanie dzieci do przedszkola	19
Poprawa kontaktów ze szkołą dzieci	4
Podjęcie terapii psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej	15
Zwiększenie dbałości o zdrowie	38
Uregulowanie prawne sytuacji życiowej	7
Pozyskanie innego lokalu mieszkaniowego	7
Podjęcie stałej pracy zarobkowej	17
Poprawa kompetencji wychowawczych	4
Zapisanie dzieci do świetlicy socjoterapeutycznej	2
Pozyskanie dodatkowego źródła dochodu (renty, świadczenia pielęgnacyjnego)	5
Uгода z MZBM	3
Umieszczenie w stacjonarnych ośrodkach leczenia uzależnień	1
Poprawa relacji wśród dorosłych	5
Ustalenie stopnia niepełnosprawności	9
Zarejestrowanie w PUP	10

Diagnoza w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej	21
Uzyskanie usługi SUO	1

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2022 r.

Asystenci rodziny w ramach pracy na rzecz rodziny współpracują z wieloma instytucjami. Są to między innymi: kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, przedszkola, do których uczęszczają dzieci rodzin objętych współpracą. Dużym wsparciem dla rodzin objętych asystenturą są funkcjonujące na terenie miasta Kalisza świetlice socjoterapeutyczne i fundacje wspierające rodzinę. Asystenci rodziny współpracują również z Sądami, Policją, Biurem Świadczeń Rodzinnych, poradniami specjalistycznymi, ośrodkami leczenia uzależnień, Powiatowym Urzędem Pracy, Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych i Urzędem Miejskim: Wydziałem Spraw Społecznych i Mieszkaniowych, czy Wydziałem Edukacji, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Ponadto asystenci rodziny brali udział w zespołach oceny sytuacji dziecka, które odbywają się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i PCPR, uczestniczyli również w grupach roboczych w ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty”.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzyła obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Na mocy tej ustawy asystent obejmuje wsparciem nie tylko, jak dotąd, rodziny z dziećmi, ale również małżonków oczekujących dziecka i rodziców dziecka w fazie prenatalnej.

Asystent rodziny wspiera kobiety w ciąży i rodziny w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny. Ponadto rodziny, których dotyczy ustawa „Za życiem” są uprawnione do poradnictwa w zakresie: przewyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Koordynacją w/w poradnictwa zajmuje się asystent rodziny. Polega ona na opracowaniu wspólnie z osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów wymienionych w ustawie w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

W roku 2022 w ramach ustawy „Za życiem” asystenci rodziny udzielili wsparcia **10 kobietom ciężarnym**, w zakresie: pomocy i porady w ramach korzystania z usług placówek ochrony zdrowia, poradnictwa dotyczącego rozwiązań wspierających rodzinę, pomocy w zakresie wsparcia psychologicznego członków rodziny czy edukowania w obszarze przewyciężania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka.

W zakresie tej ustawy podjęto współpracę z: Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym, Przychodniami lekarskimi, Biurem Świadczeń Rodzinnych, położnymi i ginekologami. Ponieważ asystent rodziny podejmuje koordynację wsparcia na wniosek osób złożony do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, asystenci rodziny opracowali ulotki dotyczące wsparcia rodzin w ramach Ustawy „Za życiem”, aby rozpropagować w społeczności lokalnej informacje na temat w/w ustawy, a tym samym dotrzeć do osób wymagających wsparcia i koordynacji działań w zakresie ustawy.

Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W 2022 Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło Program Asystent Rodziny na rok 2022, którego celem było przyznanie asystentom rodziny jednorazowego dodatku do wynagrodzenia w wysokości 3 000 zł brutto. **Kwota otrzymanych środków to 22 500 zł z Funduszu Pracy.**

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę obowiązek ponoszenia wydatków w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest to 10% wydatków, w drugim roku jest to 30% wydatków, natomiast w trzecim i kolejnych latach jest to 50% ponoszonych kosztów. W założeniach ustawowych było, że współfinansowanie gmin będzie miało wpływ na podejmowanie różnorodnych działań lokalnych mających na celu możliwość pozostania dziecka w środowisku.

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 roku oraz porównanie z rokiem 2020 i 2021

	2022	2021	2020
Łączna kwota poniesionych wydatków	1 503 295,35 zł	1 287 884,81 zł	1 209 067,41 zł
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10 %	24	24	22
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 30 %	17	9	15
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 50 %	39	41	38

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 roku oraz porównanie z rokiem 2020 i 2021

	2022	2021	2020
Łączna kwota poniesionych wydatków	1 287 314,78 zł	1 114 483,79 zł	907 029,61 zł
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10 %	69	64	67
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 30 %	55	62	67
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 50 %	172	155	129

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Z uwagi na fakt, iż Kalisz jest miastem na prawach powiatu, wydatki te stanowiły równocześnie dochody po stronie powiatu.

VI. Piecza zastępcza – zadania powiatu

Organizacja opieki w rodzinnej pieczy zastępczej oraz udzielanie pomocy pieniężnej

W ciągu 2022 r. na terenie miasta Kalisza funkcjonowało **169 rodzin zastępczych w tym: 6 zawodowych rodzin zastępczych, 35 niezawodowych rodzin zastępczych oraz 128 spokrewnionych rodzin zastępczych. W rodzinach zastępczych w 2022 roku przebywało łącznie 252 dzieci.** Ponadto w 2022 r. Miasto Kalisz podpisało kolejne porozumienie na prowadzenie rodzinnego domu dziecka na terenie powiatu kaliskiego. W 2022 roku na terenie Miasta Kalisza funkcjonowało 7 rodzinnych domów dziecka: 4 w Kaliszu, natomiast 3 zgodnie z zawartymi porozumieniami na terenie powiatu kaliskiego. **W rodzinnych domach dziecka przebywało w 2022 roku łącznie 44 dzieci.**

Spośród wszystkich dzieci umieszczonych w kaliskich rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka 35 to dzieci z terenu innych powiatów – kaliskiego, pleszewskiego, legnickiego, sieradzkiego, łęczyńskiego, ostrowskiego, kolskiego, pajęczańskiego, częstochowskiego, kluczborskiego, kolskiego. miasta Wrocław, miasta Poznań oraz z miasta Chorzów.

W 2022 r. w rodzinach zastępczych zostało umieszczonych łącznie 38 nowych dzieci (w tym w rodzinach spokrewnionych - 23, niezawodowych – 15), a w rodzinnych domach dziecka 7 dzieci (z czego 5 dzieci w nowo utworzonym domu dziecka na terenie powiatu kaliskiego).

W 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą na terenie miasta Kalisz opuściło 40 dzieci (w tym: 10 dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 5 dzieci trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej, 2 dzieci zostało przysposobionych, 21 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze i rozpoczęło procesy usamodzielnienia, 1 dziecko – inne).

Udzielanie pomocy pieniężnej

W 2022 r. w związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej, od 01.06.2022 r. wzrosły kwoty świadczeń na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (dla rodzin zastępczych spokrewnionych kwota 785 zł, dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka 1189 zł na jedno dziecko).

Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą w Mieście Kaliszu zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Przeznaczenie środków	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek z tytułu niepełnosprawności	2.437.430,00 zł	2.201.526,78 zł	2.024.947,42 zł
Świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	25.950,00 zł	11.540,00 zł	39.680,00 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych	264.364 ,00 zł	248.929,00 zł	255.480,16 zł

Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych	50.575,00 zł	37.416,00 zł	38.739,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	2.200,00 zł	2.200,00 zł	10.200,00 zł
Wydatki związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0 zł	0 zł	3.000,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	70.220,00 zł	53.350,13 zł	40.760,54 zł
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	0zł	0 zł	0 zł
RAZEM	2.850.739,00 zł	2.554.961,91 zł	2.412.807,12 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Dodatkowo w 2022 roku na 2 dzieci (z terenu powiatu kluczborskiego i kolskiego) przebywających w 2 rodzinach zastępczych na terenie miasta Kalisza **poniesione zostały wydatki na opiekę i wychowanie tych dzieci w ramach zawartych z powiatami porozumień, a wydatki te wyniosły 23 203,00 zł.** (rozliczanie w formie dotacji).

W 2022 roku w rodzinie zastępczej niezawodowej w Mieście Kaliszu przebywało 1 dziecko cudzoziemskie. Na ten cel pozyskano środki finansowe z dotacji rządowej przeznaczonej na finansowanie pobytu jednego dziecka cudzoziemskiego w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Kalisza w wysokości **12 502,00 zł.**

(Kwoty na utrzymanie dzieci w ramach rozliczeń w formie dotacji oraz na utrzymanie dziecka cudzoziemskiego nie zostały uwzględnione w powyższej tabeli).

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin pomocowych w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Przeznaczenie środków	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	3 587,00 zł	601,00 zł	0 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodziny pomocowej	1 079,00 zł	3 074,56 zł	0 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzinnych domów dziecka w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Przeznaczenie środków	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz dodatek z tytułu niepełnosprawności	551.029,00 zł	444. 532,06 zł	403.886,03 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	5.600,00 zł	5.400,00 zł	3.700,00 zł

Wynagrodzenia z pochodnymi dla prowadzących rodzinny dom dziecka	370.907,00 zł	305.310 zł	284.703,42 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinnym domu dziecka	137.029,00 zł	97.730,00 zł	89.468,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	3.200,00 zł	2.000,00 zł	7.400,00 zł
Środki finansowe innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowanie rodzinnego domu dziecka	10.834,00 zł	4.674,64 zł	7.927,34 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	108.547,00 zł	81.569,08 zł	68.263,43 zł
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	18.000,00 zł	12.778,45 zł	13.250,80 zł
RAZEM	1. 205.146,00 zł	953.994,23 zł	878.599,02 zł

Zródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Jak wynika z powyższych tabel, wydatki na rodzinną pieczę zastępczą na przestrzeni lat 2020 - 2022 wzrosły. Największy wzrost kosztów można zauważyć w kosztach utrzymania dzieci oraz w wynagrodzeniach dla prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin zastępczych zawodowych i wynagrodzeniach dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinnych domach dziecka, w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych na terenie innych powiatów, w których przebywają dzieci pochodzące z terenu Miasta Kalisza – 2022 r.

Na pomoc finansową dla rodzin zastępczych **na terenie innych powiatów**, w których przebywało w 2022 roku 44 dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza wydatkowano kwotę **604 935,08 zł**.

Dodatek wychowawczy dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej

W okresie od 01 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. otrzymano dotację z budżetu państwa na realizację dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego (500+) dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **522.976,03 zł**. Dotacja ta została wydatkowana w przeciągu roku na 216 umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie miasta Kalisza.

Z kolei na realizację dodatku z art. 113a dot. instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymano dotację w wysokości **79.451,64 zł**, którą przeznaczono na wypłatę dodatku dla **32** dzieci przebywających w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. w trzech placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Kalisza.

Świadczenia, o których mowa powyżej od czerwca 2022 r. są wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Pomoc w integracji ze środowiskiem dla osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Formy wsparcia dla osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży i zakłady poprawcze.

Wychowankowie z placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii oraz opuszczający rodzinę zastępczą mogą liczyć na pomoc mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację poprzez świadczoną na ich rzecz pracę socjalną, oraz takie formy pomocy jak:

- Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- Pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej,
- Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

W 2022 roku w związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej wzrosły świadczenia pieniężne dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

W 2022 roku usamodzielniani wychowankowie jako wsparcie finansowe otrzymali pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie w kwocie:

- **141.445,78 zł** wychowankowie rodzin zastępczych,

- **108.349,93 zł** wychowankowie placówek opiekuńczo - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zakładów poprawczych.

Poniższe tabele przedstawiają szczegółowe wydatki na usamodzielnianych wychowanków.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	94.007,78 zł/ 23 osoby	93.550,59 zł / 22 osoby	137.050,39 zł / 30 osób
Placówki opiekuńczo- wychowawcze oraz MOW-y, MOS- y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	55.775,93 zł/ 18 osób	47.964,43 zł / 14 osób	44.586,64 zł / 14 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	27.438,00 zł/ 4 osoby	36.515 zł / 7 osób	27.758 zł / 6 osób
Placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz MOW- y, MOS-y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	25.354,00 zł/ 4 osoby	42.579 zł / 6 osób	27.841 zł / 3 osoby

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	20.000,00 zł/ 5 osób	12.749 zł / 5 osób	21.777 zł / 5 osób
Placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz MOW-y, MOS-y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	27.220,00 zł/ 6 osób	27.995 zł / 9 osób	23.366 zł / 6 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pomoc mieszkaniowa

Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych którzy opuszczają pieczę zastępczą i realizują indywidualny program usamodzielnienia, mają możliwość zamieszkania w mieszkaniu chronionym. W Kaliszu funkcjonuje **mieszkanie chronione dla usamodzielnianych wychowanków przy ul. Zamkowej 14, które przeznaczone jest dla 6 wychowanków.**

W mieszkaniu chronionym zatrudnionych jest 4 wychowawców po 0,25 etatu, którzy sprawują nadzór nad mieszkaniem, jak również służą pomocą i wsparciem przebywającym w mieszkaniu wychowankom.

W 2022 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 8 osób, w tym jedno małoletnie dziecko usamodzielnianej wychowanki. **Na dzień 31.12.2022 r. zgodnie z decyzjami administracyjnymi w mieszkaniu chronionym przy ul. Zamkowej przebywało 5 wychowanków i jedno małoletnie dziecko.**

Instytucjonalna piecza zastępcza

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej następującego typu:

- interwencyjnego
- rodzinnego
- socjalizacyjnego
- specjalistyczno–terapeutycznego.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wydatki za dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Dane dotyczące pobytu dzieci pochodzących z Miasta Kalisza a umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów obrazują poniższe tabele.

Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020

	2022	2021	2020
Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisz, a przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu.	1.700.195,94 zł *	1.429.690,10 zł	1.275.846,75 zł

*Za 1 dziecko pochodzące z miasta Kalisza a umieszczone na terenie Miasta Wrocławia w okresie od 21.11.2020r. do 30.11.2020r. (Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „ Dziecięcy Dom” placówka nr V typu interwencyjnego) oraz w okresie od 01.12.2020r. do 27.02.2022r. (Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „ Dziecięcy Dom” placówka nr II typu socjalizacyjnego), Miasto Kalisz poniosło wydatek w 2022 r. w wysokości 115.670,80 zł. - (spór kompetencyjny).

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020

Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów.	Nazwa powiatu/Liczba dzieci
2022	kaliski – 12 pleszewski – 5 jarociński – 2 gnieźniński – 1 turecki – 2 wałbrzyski – 2 przeworski – 6 Miasto Wrocław- 1 Łącznie: 31 dzieci
2021	kaliski – 7 pleszewski – 5 jarociński – 3 gnieźniński – 1 turecki – 1 wałbrzyski – 2 przeworski - 4 Łącznie: 23 dzieci

2020	kaliski – 10 pleszewski – 11 jarociński – 3 gnieźniński – 1 turecki – 1 wałbrzyski – 2 Łącznie: 28 dzieci
------	--

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2022 roku

Placówka	Koszt
Dom Dziecka Nr 1 w Kaliszu	I- 6.288,77 zł. II-XII – 6.230,97 zł.
Dom Dziecka Nr 2 w Kaliszu	I- 4.873,51 zł. II-XII -6.320,00 zł.
Dom Dziecka Nr 3 w Kaliszu	I-4.873,51 zł. II-XII – 6.333,32 zł.
Dom Dziecka w Liskowie, powiat kaliski	I-III - 6.108,88 zł. IV-XII -7.776,20 zł.
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim, powiat kaliski	I-III-5.192,95zł. IV-XII- 5.409,41 zł.
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Rodzinny w Brzezinach, powiat kaliski	I-III 2.735,27 zł. IV-XII- 5.731,10 zł.
Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie, powiat pleszewski	I- 5.728,00 zł. II-XII- 6.101,00 zł.
Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach, powiat pleszewski	I- 3.278,00 zł. II-XII- 3.151,00 zł.
Dom Dziecka w Pleszewie, powiat pleszewski	I- 6.526,00 zł. II-XII- 6.706,00 zł.
Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny, powiat pleszewski	I- 4.314,14 zł. II-XII- 4.565,16 zł.
ZOL Z Ufnością w III Tysiąclecie, Częstochowa, powiat częstochowski	I-II- 2.501,76 zł. III-XII- 2.676,88 zł.
ZOL dla Dzieci Wierzbice, powiat wrocławski	I-II- 2.501,76 zł. III-XII- 2.676,88 zł.
Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec”, powiat tarnogórski	3.666,83 zł.
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dzieci w Jaskotle, powiat wrocławski	III-XII- 2.676,88 zł.
Dom Wsparcia Dziecka i Rodziny „Domostwo” w Górze, powiat jarociński	I-III- 5.520,60 zł. IV-XII- 5.431,45 zł.
Dom dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich, powiat turecki	I-II- 3.044,00 zł. III-XII- 3.135,00 zł.
Dom Dziecka w Gnieźnie	I-II- 5.236,28 zł. III-XII- 5.236,28 zł.

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Dziecka „Catharina 3” Nowe Siodło, powiat wałbrzyski	I-III-5.410,30 zł. IV-XII-5.405,51 zł.
Dom dla Dzieci w Rakszawie, powiat przeworski	I- 4.306,00 zł. II-XII- 4.829,75 zł.
Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom” placówka nr II typu socjalizacyjnego we Wrocławiu	I-II- 7.726,81 zł.

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego poza Kaliszem przebywało 30 dzieci z naszego miasta, za pobyt których poniesiono wydatki w łącznej kwocie 1.612.385,06 zł (4 dzieci przed umieszczeniem w placówce socjalizacyjnej przebywała w trakcie 2022 roku w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego).

Wydatki za dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego (Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie, Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim, Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom” placówka nr V typu interwencyjnego we Wrocławiu) w 2022 r. przebywało 5 wychowanków, na utrzymanie których miasto Kalisz przekazało łącznie kwotę 87.810,88 zł.

VI. a Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wobec 169 rodzin zastępczych, które funkcjonowały na terenie Kalisza oraz 7 rodzinnych domów dziecka realizowali pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej MOPS w Kaliszu : specjaliści pracy socjalnej, pracownicy socjalni , pedagodzy, specjalista pracy z rodziną oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Monitorowaniem i pomocą w 2022 r. objętych było w sumie 252 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i 44 dzieci , które przebywały w rodzinnych domach dziecka.

Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy Działu odbyli w 2022 r. w sumie 437 posiedzeń w związku z dokonywaniem okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły z okresowych ocen sytuacji dzieci w formie pisemnej każdorazowo były przekazywane do Sądu Rejonowego w Kaliszu. Ponadto do Sądu Rejonowego w Kaliszu przekazywane były sprawozdania dotyczące całokształtu sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Dla nowych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy przygotowywali plany pomocy dziecku, w pozostałych przypadkach dokonywano modyfikacji ww. planów.

Pracownicy Działu sporządzili w sumie 43 oceny osób prowadzących rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kaliszu pracownicy zgłosili informacje o 7 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W związku z procedurą kwalifikującą do przysposobienia na prośbę WOA sporządzane były szczegółowe opinie.

Dodatkowo pracownicy przygotowywali wnioski do Sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

pracownicy podejmowali współpracę ze szkołami, przedszkolami, świetlicami socjoterapeutycznymi, przychodniami, policją oraz kuratorami sądowymi.

Na bieżąco aktualizowane były dane w rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Opiekunom zastępczym zapewniono wymagane ustawowo badania psychologiczne.

Wsparcie pełnoletnich wychowanków

W ramach realizowanych zadań pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej wspierali pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, sporządzali programy usamodzielnienia oraz ich aktualizacje.

Wsparcie udzielane było pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili pieczę zastępczą, jak również tym pozostającym po osiągnięciu pełnoletniości w dotychczasowej rodzinie zastępczej.

Pomoc w procesie usamodzielnienia dotyczyła realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia: motywowania do kontynuowania nauki, monitorowanie sytuacji zdrowotnej, udzielania pomocy w dotarciu do pomocy prawnej, psychologicznej, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych w kompletowaniu dokumentów m.in. niezbędnych do złożenia wniosku o przyznanie mieszkania, przyznania renty rodzinnej.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka, dzieciom w nich umieszczonym oraz pełnoletnim wychowanków udzielane było wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

Wsparciem psychologicznym w 2022 r. objętych było 54 rodziny, którym udzielono w sumie 148 porad. Wsparciem pedagogicznym objętych było 18 rodzin, którym udzielono w sumie 86 porad.

Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka przez koordynatorów.

Na wniosek rodziny zastępczej / prowadzącego rodzinny dom dziecka zostają objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2022 r. **wsparciem 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (4 etaty) objętych było 70 rodzin zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka.** W ww. rodzinach łącznie przebywały 144 dzieci.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – zatrudnieni w ramach zadaniowego czasu pracy-udzielali pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w wypełnianiu ich funkcji.

Praca koordynatorów miała charakter wieloaspektowy, ukierunkowany m.in. na wzmocnienie więzi pomiędzy dziećmi a opiekunami zastępczymi, udzielanie pomocy w organizowaniu kontaktów z rodziną biologiczną dziecka w celu podtrzymania więzi oraz poczucia przynależności, podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, doskonalenie metod wychowawczych, rozwiązywanie i łagodzenie konfliktów w rodzinach zastępczych oraz konfliktów między rodzinami biologicznymi a rodzinami zastępczymi.

Ponadto koordynatorzy motywowali i wspierali rodziców zastępczych w podejmowaniu działań na rzecz rozwijania pasji dzieci bądź podejmowania nowych aktywności w ramach organizacji czasu wolnego; zapewniali pomoc psychologiczną, reedukacyjną, terapeutyczną, pomagali załatwiać sprawy urzędowe, łagodzili napięcia wewnątrzrodzinne, udzielali pomocy w poprawie sytuacji szkolnej, a także pomocy w rozwiązywaniu kryzysów występujących w rodzinie zastępczej i zapobieganiu wypaleniu zawodowemu.

W trakcie 2022 r. koordynatorzy odbyli w sumie 737 wizyt w rodzinach zastępczych i rdd a także 156 wizyt w placówkach oświatowych i innych instytucjach, uczestniczyli w 61 spotkaniach dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z ich rodzicami.

Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępczej

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze, MOPS w Kaliszu promował rodzicielstwo zastępcze. W ramach kampanii informacje o rodzicielstwie zastępczym umieszczono na stronie internetowej MOPS w Kaliszu. Artykuły i reklamy dot. pieczy zastępczej umieszczone były również na innych portalach internetowych. W lokalnej telewizji i radio ukazały się wywiady i spoty reklamowe. Rodzicielstwo promowano także podczas **festynu rodzinnego „Poznajmy się lepiej” zorganizowanym przez Fundację Reakcja wraz z MOPS w Kaliszu**. Ulotki i plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze zostały rozwieszane i pozostawiane w szkołach, przychodniach, przedszkolach, żłobkach, punktach handlowo-usługowych oraz instytucjach na terenie miasta.

Pracownicy dokonywali analizy sytuacji kandydatów na różnego typu rodziny zastępcze, wydawali opinie o kandydatach na potrzeby Sądu i innych instytucji. Z kandydatami przeprowadzono badania psychologiczne, dokonywano wstępnej kwalifikacji kandydatów, którzy zgłosili się na szkolenie na niezawodowe rodziny zastępcze.

W 2022 r. przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze programem „Pride”. W szkoleniu wzięło udział 10 osób (8 rodzin). Wszystkie rodziny ukończyły szkolenie.

W ramach kampanii zostały podjęte również działania w celu poszukiwania wolontariuszy. Informacje o poszukiwaniu zostały umieszczone na stronie internetowej MOPS w Kaliszu. Ulotki promocyjne zostały pozostawione na kaliskich wyższych uczelniach.

Grupa wsparcia i wzmacnianie kompetencji opiekunów zastępczych

W okresie sprawozdawczym opiekunowie zastępczy mieli również możliwość skorzystania z udziału w grupie wsparcia, którą prowadzili koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. W ciągu roku odbyło się 7 spotkań.

Uczestnicy grupy mogli wymieniać się informacjami, doświadczeniem a także udzielać sobie wsparcia emocjonalnego w pełnieniu powierzonych ról. Udział w spotkaniach był dobrowolny, a tematy poszczególnych spotkań ustalane były z uczestnikami grupy.

W 2022 r. w ramach kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPS w Kaliszu zorganizował szkolenie i warsztaty dla funkcjonujących rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pn.: „MOC pluszowego misia”. Szkolenie, w którym wzięło udział łącznie 48 rodzin zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka, miało na celu edukację z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przekazanie wiedzy na temat mechanizmów przemocy, działań prewencyjnych, procedury „Niebieskiej Karty” a także wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych opiekunów.

VII. Interwencja kryzysowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zadania interwencji kryzysowej realizuje w oparciu o dwie ustawy: ustawę o pomocy społecznej i ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej

niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową objęte są osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia.

Interwencja kryzysowa jest adresowana zarówno do dzieci oraz młodzieży, jak i osób dorosłych, które znalazły się w trudnej sytuacji. Wśród takich traumatycznych wydarzeń należy wyróżnić:

- doświadczanie przemocy fizycznej lub/oraz psychicznej;
- konflikty w rodzinie;
- śmierć bliskiej osoby;
- ciężka choroba;
- choroba bliskiej osoby;
- niespodziewane wydarzenia losowe (np. wypadek, pożar);
- myśli samobójcze
- gwałty i nadużycia seksualne;
- nieumiejętność emocjonalnego radzenia sobie w kryzysowych sytuacjach w tym związanymi z pandemią koronawirusa.

Do zadań interwenta kryzysowego i pracowników zatrudnionych w Dziale Interwencji Kryzysowej - psychologów, pracowników socjalnych, opiekunów należy:

- przedstawianie osobie poszkodowanej różnych możliwości wyjścia z danej sytuacji kryzysowej;
- zapewnienie poszkodowanej osobie bezpieczeństwa podczas pobytu w schronisku dla ofiar przemocy w rodzinie lub w schronisku dla ofiar będących w stanie kryzysu;
- wsparcie specjalistyczne przez pracowników socjalnych dla mieszkańców schronisk – ofiar przemocy domowej oraz ofiar klęsk żywiołowych, pożarów, poważnych awarii jak zalania mieszkania, brak ogrzewania z uwagi na awarię pieca, ekstremalnych warunków pogodowych, (pomoc w sprawach urzędowych, sądowych, alimentacyjnych, organizacyjnych, bytowych, zdrowotnych),
- pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy w rodzinie oraz dla osób będących w innych sytuacjach kryzysowych często połączonych z zagrożeniem zdrowia i życia,
- przeciwdziałanie agresji i przemocy-działania profilaktyczne i edukacyjne,
- konsultacje psychologiczne dla osób objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- interwencyjne wizyty w miejscu zamieszkania osób będących w sytuacjach kryzysowych (np. śmierć bliskich, pożar),
- psychologiczne wizyty terenowe u osób z objawami zaburzeń psychicznych,
- działania interwencyjne w sytuacjach zagrożenia próbami samobójczymi,
- telefoniczne wsparcie psychologiczne dla mieszkańców Kalisza.

Osoby dotknięte przemocą domową lub innymi sytuacjami kryzysowymi mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie w:

1. Schronisku dla ofiar przemocy w rodzinie

- w 2022 roku ogółem zamieszkiwało 34 osoby, w tym 14 dzieci
- w 2021 roku zamieszkiwało 17 osób, w tym 7 dzieci.
- w 2020 roku zamieszkiwało 21 osób, w tym 9 dzieci.

2. Schronisku dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu

- w 2022 roku zamieszkiwało 79 osób, w tym 7 dzieci

- w 2021 roku ogółem zamieszkiwało 41 osób, w tym 7 dzieci;
- w 2020 roku zamieszkiwało 38 osób, w tym 11 dzieci.

Mieszkańcy schronisk w roku sprawozdawczym łącznie **przebywali 3605 osobodni**. Na dzień **31 XII 2022 r. w schroniskach przebywało 10 osób, w tym 5 kobiet i 2 dzieci**.

MOPS dysponował 25 miejscami, w tym 13 miejsc przeznaczonych są dla osób i rodzin będącymi ofiarami przemocy w rodzinie i 12 miejsc dla rodzin będących w stanie kryzysu.

W ramach działań interwencyjnych mogą zostać przyjęte osoby spoza terenu Miasta Kalisza. Gmina właściwa ze względu na zamieszkanie osoby będącej w kryzysie ponosi wydatki w wysokości 50 zł/1 dobę/1 osobę zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza. Przyjęcie osoby następuje na wniosek osoby zainteresowanej, o czym niezwłocznie informowana jest gmina, z terenu której ona pochodzi, lub na wniosek gminy.

Dział Interwencji Kryzysowej w 2022 roku współpracował z Fundacją przeciwko Handlowi Ludźmi LASTRADA.

Niewolnictwo zazwyczaj postrzegane jest jako odległe zarówno pod względem historycznym, jak i geograficznym. Nic bardziej mylnego. Niewolnictwo istnieje i nieźle prosperuje, a jego współczesną formą jest handel ludźmi, który ma miejsce również w Polsce i dotyczy Polaków wyjeżdżających za granicę jak i osób z innych państw. Handel ludźmi jest pogwałceniem praw człowieka i zbrodnią, która może dotyczyć nas bezpośrednio oraz pośrednio. Swoją obojętnością oraz ignorancją możemy być za ten proceder współodpowiedzialni.

Osoby zajmujące się handlem ludźmi często są członkami zorganizowanych grup przestępczych działających na dużą skalę. Handlarze posługują się wyrafinowanymi metodami, aby „zdobyć” ofiarę. Najczęściej oferują jej lepiej płatną pracę lub obiecują perspektywy godniejszego życia. Czasami zdarza się, iż ofiara dobrowolnie zgadza się na charakter pracy, którą będzie miała wykonywać (np. na pracę w agencji matrymonialnej, pracę w ciężkich warunkach itp.), jednak na miejscu okazuje się, że warunki pracy zupełnie odbiegają od tych zawartych w umowie, co skutkuje m.in.:

- pracą po kilkanaście godzin dziennie bez prawa do odpoczynku,
- brakiem wynagrodzenia za pracę,
- nieodpowiednim wyżywieniem, a nawet głodzeniem,
- zakwaterowaniem w miejscu, w którym panują bardzo złe warunki.

Handlarze uzależniają od siebie ofiarę stosując następujące techniki:

- odebranie paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość ofiary,
- stosowanie przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej,
- wstrzymanie wynagrodzenia,
- stosowanie gróźb pod adresem członków rodziny ofiary,
- stosowanie gróźb złożenia donosu do władz w kraju zatrudnienia.

W 2022 roku udzielono schronienia i pomocy dla ogółem 9 osób - ofiar handlu ludźmi z takich krajów jak: Gwatemala, Łotwa, Ukraina.

Z poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego i rodzinnego, wsparcia od strony socjalnej i poradnictwa prawnego skorzystało:

- w 2022 roku – 951 osób, w tym 633 rodziny,
- w 2021 roku – 842 osoby, w tym 366 rodzin,
- w 2020 roku – 505 osób, w tym 217 rodzin.

Pomoc psychologiczna była świadczona dla wszystkich zgłaszających się mieszkańców Kalisza. Wszystkie chętne osoby po zgłoszeniu się do placówki mogły skorzystać z indywidualnej pomocy psychologicznej. Z konsultacji psychologicznych korzystali na bieżąco podopieczni Schroniska dla ofiar przemocy w rodzinie i Schroniska dla osób i rodzin, będących w stanie kryzysu oraz mieszkańcy mieszkań chronionych. **Psychologowie w 2022 roku odwiedzili 125 osób, w tym 52 rodziny w ich miejscu zamieszkania.**

Pomoc psychologiczna w 2020, 2021 i 2022 roku

	2022 rok	2021 rok	2020 rok
Konsultacje psychologiczne	1031	914	505
Wizyty w środowisku	113	157	68

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Interwencyjny telefon zaufania

Pracownicy Działu Interwencji Kryzysowej całodobowo obsługują interwencyjny telefon zaufania. W 2022 roku odbyli **424 rozmowy z całej Polski**, z czego podjęcia natychmiastowej interwencji w Kaliszu wymagało 25 z nich.

Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci

W 2022 roku w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań Dzieci nie odbyło się żadne przesłuchanie małoletniego dziecka.

Konsultacyjny Punkt Pierwszego kontaktu

W 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 346 osób.

Spotkania dzieci z rodzicami zgodnie z postanowieniami Sądu

Na podstawie postanowień sądu w 2022 roku odbyło się **179 spotkań** dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznym oraz dzieci, których rodzice są w konflikcie, a pozostają pod opieką jednego z rodziców. Dla porównania w 2021 r. - 180 spotkań, a w 2020 r. - 114 spotkań.

Kampania 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć odbyła się jak co roku.

Od ponad 14 lat, w okresie od 25 listopada do 10 grudnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu co roku przyłącza się do Międzynarodowej Kampanii 16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć. Hasło przewodnie kampanii w 2022 roku „Zakończmy kobietobójstwo”.

Kampania „Budujemy lepszy świat”, to Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży.

Kampania trwała w okresie 1 do 19 listopada 2021 r. Więzy rodzica z dzieckiem ma znaczący wpływ na zachowanie dziecka w ciągu całego życia. Im wcześniej rodzice nawiązują bezpieczne więzi, tym większy będzie to miało wpływ na rozwój emocjonalny i społeczny dziecka. Dzieci nauczą się w odpowiedni sposób reagować na doświadczane emocje, zdobędą umiejętność oczekiwanego sposobu reagowania na różne trudne sytuacje i w bliskich relacjach. Pracownicy socjalni jak i psychologowie Działu Interwencji Kryzysowej byli dostępni w siedzibie Ośrodka oraz pod

wskazanymi numerami telefonów, również w godzinach nocnych. Ponadto osoby zgłaszające się po pomoc mogli otrzymać wsparcie od konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwenta kryzysowego.

VII. a Mieszkania chronione wspierane

Mieszkania chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagające te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W zależności od celu udzielanego wsparcia wyróżniamy mieszkania chronione wspierane i mieszkania chronione treningowe. **Dział Interwencji Kryzysowej prowadzi 4 mieszkania chronione wspierane przeznaczone na 29 miejsc. W 2022 r. ogólnie przebywało w nich 30 osób.**

Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla:

- 1) osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

Pod bezpośrednim nadzorem Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu są mieszkania chronione wspomagane dla osób starszych lub niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie.

- Mieszkanie chronione wspierane dla osób z zaburzeniami psychicznymi usytuowane jest przy ul. Granicznej 1 cz. A i posiada 8 miejsc, w którym na dzień 31.12.2022 r. przebywało 7 osób.
- Mieszkanie chronione wspierane dla osób starszych i niepełnosprawnych usytuowane jest przy ul. Granicznej 1 cz. B i posiada 8 miejsc, w którym na dzień 31.12.2022 r. przebywało 9 osób.
- Mieszkanie chronione wspierane również dla osób starszych i niepełnosprawnych usytuowane przy ul. Częstochowskiej 45 posiada 7 miejsc, w którym na dzień 31.12.2022 r. przebywało 7 osób.
- Mieszkanie chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie prowadzone zgodnie z ustawą „Za życiem” usytuowane jest przy ul. Widok 17 i posiada 6 miejsc, w którym na dzień 31.12.2022 r. przebywały 4 osoby.

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Decyzję administracyjną o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydaje się na czas określony, a w sytuacjach szczególnych może być wydana decyzja na czas nieokreślony. Wsparcie świadczone w mieszkaniu chronionym nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

Spotkania okolicznościowe

Dla mieszkańców mieszkań chronionych i schronisk organizowane są różne spotkania okolicznościowe i integracyjne, m. in.:

- warsztaty kulinarne – systematyczne treningi kulinarne dla mieszkańców,
- spotkanie okolicznościowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia, świąt Wielkanocnych, Walentynek, Tłustego Czwartku i innych,

- spotkania z okazji urodzin lub imienin, które obchodzili mieszkańcy.

Organizowano wyjścia integracyjne poza teren mieszkań chronionych np. ognisko przygotowane przez pracownika, wyjścia do parku miejskiego, parku przyjaźni z pracownikami oraz dwukrotne zaproszenie przez pracownika przed budynek Ośrodka na grilla integracyjnego.

Działania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Do zadań interwenta kryzysowego oraz Konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie należało przygotowanie oferty **programu korekcyjno-edukacyjnego na 2022 r.**, którego realizatorem był MOPS w Kaliszu.

Program prowadzili wysokiej klasy specjaliści, posiadający doświadczenie w prowadzeniu programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Jeden prowadzący posiada Certyfikat Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”- z osobami stosującymi przemoc, oraz certyfikaty interwenta kryzysowego oraz pomocy psychologicznej w przypadku przemocy w rodzinie rekomendowane przez Sekcję Interwencji Kryzysowej Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, a także specjalisty w zakresie pracy z osobami doświadczającymi przemocy wydany przez Kapitułę Stowarzyszenia MOC Wsparcia.

Drugi specjalista posiada certyfikat Instytutu Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego- superwizora w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i certyfikat Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, odbyła się na podstawie złożonego zapotrzebowania na realizację programu korekcyjno – edukacyjnego w roku 2022 w dniu 28.02.2022 r. znak WUW-PS-II-DR-2/2022.

Zgodnie z programem zaplanowano **96 godzin zegarowych zajęć, w tym 40 zajęć indywidualnych i 56 zajęć grupowych.** Liczba trenerów prowadzących program wynosiła 2, w tym prowadzących zajęcia indywidualne i prowadzących zajęcia grupowe. Każdy z trenerów przeprowadza łącznie po 76 godzin tj.: 56 godz grupowych x 2 prowadzących + 20 godz x 1 osoba x 1 prowadzący.

Łącznie każdy prowadzący prowadził 76 godzin zegarowych, w tym 56 godzin grupowych trenerzy prowadzili wspólnie, a po 20 godzin indywidualne każdy z trenerów.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne były prowadzone w celu:

- a) powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- b) rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- c) kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- d) uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności zastosowanie przemocy;
- e) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
- f) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- g) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
- h) edukowanie o alternatywnych względem przemocy sposobach komunikowania swoich potrzeb względem rodziny.

Program zakładał rekrutację uczestników w okresie od 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., który był częścią otwartą. Dalszy planowany termin realizacji programu odbywał się w okresie 01.09.2022 r. do 07.12.2022 r. i była to część zamknięta grupy. W tym okresie nie było możliwości dołączenia chętnego uczestnika do grupy.

W programie wzięło udział 15 uczestników. Nie wszyscy uczestnicy ukończyli program z uwagi na frekwencję poniżej 75%.

Przy realizacji programu zawsze dobierano odpowiednie, optymalne i racjonalne metody oraz środki do osiągnięcia zamierzonych powyżej celów. Możliwość stosowania elastycznie dnia tygodnia w którym odbywają się zajęcia zapewniła osiągnięcie zaplanowanych rezultatów i uczestnictwo osób. Dzięki grupie mieszanej kobiet i mężczyzn pojawiło się wśród uczestników większe zrozumienie na przemoc.

VIII. Zespół interdyscyplinarny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zapewnia obsługę organizacyjno–techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, którego siedziba mieści się przy ul. Obywatelskiej 4.

W 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 5 razy w formie osobistego spotkania. Osoby nie mogące brać udziału miały możliwość kontaktu w formie zdalnej. Na spotkaniach omawiane były sprawy dotyczące procedur „Niebieskie Karty”, dotyczące organizacji pracy Zespołu i przepisów, które zmieniają się w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Druk Sejmowy 2977). **Na koniec 2022 roku Zespół liczył 36 osób.** 21 członków Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło w superwizji i szkoleniu podnoszącym kwalifikacje.

W 2022 r. wpłynęło **148 Niebieskich Kart** cz. A, z czego 24 to procedury dokumentujące kolejne zdarzenie stosowania przemocy odnotowane ponownie w rodzinach, w których była już prowadzona Niebieska Karta. Przez cały rok funkcjonowało łącznie 266 grup roboczych, gdzie 142 procedury były kontynuowane z poprzednich lat i 124 nowo wszczęte w 2022 r. **Odnutowano ogółem 290 rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, gdzie wobec 216 osób zanotowano stosowanie przemocy psychicznej, wobec 125 osób przemocy fizycznej i 7 osób przemocy seksualnej. Liczba osób, które zostały objęte działaniami w ramach procedury wynosiła 724.**

Odnutowano łącznie liczbę spotkań grup roboczych w ilości 864. Ponadto w 2022 roku miały miejsce 4 posiedzenia Zespołu Monitorującego, na których członkowie opiniowali zasadność przedłożonych wniosków przez Grupy Robocze o zakończenie procedury Niebieskich Kart. W skład Zespołu Monitorującego wchodzi 3 członków. **Zakończono w 2022 r. 147 procedur, w tym 111 z uwagi na ustanie przemocy i 31 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.**

W 2022 roku **objęto 321 osoby doświadczające przemocy w rodzinie różnymi działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym 138 kobiet, 29 mężczyzn i 154 dzieci.** Z uwagi na problem występowania przemocy w rodzinie wsparto łącznie 864 osoby w formie poradnictwa, gdzie w 546 przypadkach udzielono wsparcia psychologicznego, w 602 przypadkach wsparcia pedagogicznego, 99 osób pokierowano celem otrzymania wsparcia prawnego, a 90 razy udzielono poradnictwa socjalnego.

W 2022 roku objęto także różnymi oddziaływaniami 128 osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie w Niebieskiej Karcie, w tym 20 kobiet i 108 mężczyzn.

W 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 148 procedur Niebieska Karta cz. „A”, uruchomionych przez: funkcjonariuszy policji w 111 przypadkach, przez pracowników socjalnych w 29 przypadkach, przez przedstawicieli oświaty 8, służbę zdrowia w 1 przypadku.

Ponadto do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 NK-A wszczętych przez inną gminę, gdzie podjęto współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym z innej gminy. Ponadto w 3 przypadkach poinformowano Żandarmerię wojskową i podjęto współpracę z uwagi na występującą przemoc w rodzinie żołnierza zawodowego.

W celu prowadzenia procedury Niebieska Karta, **Przewodniczący Zespołu powołał łącznie 124 nowe Grup Robocze**. Średnio do Grup Roboczych przypisanych jest 3, a najczęściej czterech członków. W skład Grup Roboczych wchodzi: Koordynator wybierany spośród 36 członków Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz zawsze z rejonu, gdzie była wszczęta Niebieska Karta pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu i dzielnicowy Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu. Dodatkowo może być powołany psycholog, asystent rodziny, pedagog szkolny, kurator sądowy. Tak więc **do Grup Roboczych powołanych w 2022 roku przydzielono około 520 osób**.

Podczas prac Grup Roboczych w 2022 r. zostało sporządzonych: 56 formularzy Niebieska Karta cz. D z domniemaną osobą stosującą przemoc w rodzinie.

Skierowano do Prokuratury 3 wnioski o możliwości popełnienia przestępstwa, 1 wniosek o możliwości popełnienia przestępstwa do KMP Kalisz, kilka wniosków do Miejskiej Komisji Alkoholowej oraz 4 wnioski do Sądu Rodzinnego. Przewodniczący Zespołu był 11 razy wezwany na przesłuchania do KMP lub Sądu w charakterze świadka w związku z toczącymi się sprawami z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie. Ponadto przekazano informacje i dokumentację z prac grup roboczych do organów właściwych w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego w tym: 55 spraw do Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu dotyczących znęcania lub uszkodzenia ciała bądź nękania; 19 spraw do Sądu Okręgowego i Rejonowego; 5 spraw do Prokuratury.

IX. Pomoc cudzoziemcom

Karta Polaka

W 2022 roku na terenie Kalisza zamieszkiwały **2 rodziny (7 osób)**, które posiadały uprawnienia i korzystały ze świadczeń pieniężnych dla posiadaczy **Karty Polaka**. Wojewoda Wielkopolski wydał 3 decyzje przyznające świadczenia pieniężne dla 2 rodzin, w tym 6 osób. Byli to obywatele:

- Ukrainy - 3 osoby,
- Białorusi – 3 osoby.

Osobom które posiadają Kartę Polaka przysługuje świadczenie pieniężne przyznawane na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej na okres 9 miesięcy. Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do narodu polskiego i spełnia przesłanki określone w ustawie o Karcie Polaka. Organem właściwym w sprawie przyznania Karty Polaka jest konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Wojewoda Wielkopolski przyznał środki pieniężne na łączną kwotę 44 640,00 zł, które zostały wypłacone w 2022 roku w całości w kwocie 44 640,00 zł przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu osobom uprawnionym.

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

12 marca 2022 r., z mocą od 24 lutego 2022 r. weszła w życie ustawa „o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”. Ustawa reguluje szereg kluczowych kwestii związanych z pobytom Ukraińców uciekających przed wojną oraz instrumentami pomocowymi, które ich dotyczą. Zgodnie z art. 31 ust. 1 w/w ustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny przysługuje pomoc w postaci **jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł** na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. **Tą formą pomocy w 2022 r. zostało objętych 3708 osób a wydatkowana kwota wyniosła 1.135.260,00 zł.** Ponadto na **zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży** przyznanego na podstawie art. 29 i 30 cyt. ustawy w 2022 r. **wydatkowano kwotę 237.843,52 zł**, co pozwoliło na objęcie wsparciem **660 dzieci**. W ramach zadań ustanowionych na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana była **bezpłatna pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski. Z tej formy pomocy skorzystało 120 osób a na jej realizację przeznaczono kwotę 16.339,18 zł.** Środki na realizację powyższych zadań pochodziły z powstałego po wybuchu konfliktu zbrojnego **Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy.**

Ponadto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej został utworzony **punkt wsparcia** w którym przyjmowane były wnioski o pomoc składane przez obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski, wydawane były **skierowania na paczki żywnościowe oraz odzież i artykuły pierwszej potrzeby** wydawane przez Polski Czerwony Krzyż, udzielana była **pomoc prawna i administracyjna**. Poza tym udzielana była także pomoc w znalezieniu zakwaterowania. **W 2022 r. wydano 7488 skierowań oraz udzielono pomocy w znalezieniu zakwaterowania dla 64 rodzin (188 osób).**

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Razem możemy więcej - Pierwsza edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2023” w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2025”

Miasto Kalisz otrzymało łącznie na realizację zadania dotację w kwocie **681.821,20 zł**. W 2022 roku zostały przekazane środki z Funduszu Pracy w wysokości 349.474,45 zł, w 2023 roku zostaną przekazane środki w kwocie 332.346,80 złotych. **Program ma na celu integrację na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już pracujących/prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia.**

W ramach projektu w 2022 r. obywatele Ukrainy mieli możliwość poznania języka polskiego. **Z nauki języka polskiego skorzystało łącznie 80 osób**, zajęcia odbywały się w okresie od września do listopada 2022 r. w szkole językowej Leader School na terenie Miasta Kalisza. Wszystkie osoby uzyskały certyfikat ukończenia kursu na poziomie (A1). Obywatele Ukrainy mieli także możliwość uczestnictwa w kursach zawodowych prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kaliszu. **Zrealizowano następujące kursy zawodowe: kosmetyczka z elementami wizażu - 20 os., opiekun osoby starszej i niesamodzielnej - 11 os, kucharz, pomoc kuchenna - 9 os., sprzedawca z obsługą kas fiskalnych - 10 os., kelner barman - 10 os.,**

profesjonalna stylizacja paznokci - 10 os. Zatrudniono także **2 doradców zawodowych, którzy przybliżyli obywatelom Ukrainy metody poszukiwania pracy na lokalnym rynku pracy, omówili zasady zakładania firm w Polsce, rejestracją w PUP.** Zatrudniono także **animatora integracji** w okresie od 12.09.2022r. do 31.12.2022 r., dzięki któremu uczestnicy projektu otrzymywali na bieżąco informacje dotyczące harmonogramów szkoleń, kursów językowych, spotkań indywidualnych i grupowych z psychologiem oraz doradcami zawodowymi. Animator pomagał także uczestnikom projektu załatwiać sprawy urzędowe. Zatrudniona osoba znała język ukraiński w stopniu komunikatywnym i bez problemu nawiązywała kontakt z uczestnikami programu. Spotkania z animatorem odbywały się indywidualnie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu, animator integracji miał również kontakt telefoniczny z uczestnikami projektu. MOPS w Kaliszu zatrudnił także psychologa, z którym odbywały się zajęcia indywidualne i grupowe w siedzibie placówki oraz prawnika, dzięki któremu obywatele Ukrainy mogli skorzystać z porady prawnej w kancelarii Adwokackiej prawnika. Usługi prawne były świadczone podczas spotkań indywidualnych w Kancelarii, a także zdalnie, podczas porad telefonicznych. Łącznie **przeprowadzono z psychologiem 5 spotkań grupowych oraz 28 spotkań indywidualnych. Dla dzieci i młodzieży z Polski i Ukrainy Fundacja Reakcja zorganizowała integracyjne obozy leśne w wydzierżawionym lesie w sąsiedztwie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego w gminie Rzgów, około 50 km od Kalisza.** Podczas obozów dzieci miały zapewniony ciepły posiłek, uczestniczyły w licznych konkursach, zajęciach survivalowych. Zajęcia dla dzieci i młodzieży były zorganizowane przez opiekunów z Fundacji Reakcja. Zorganizowano także festyn rodzinny w dniu 24.09.2023 r. w Kaliszu pod Basztą Dorotką. Dzięki realizacji tego zadania uczestnicy aktywnie uczestniczyli w świetnej zabawie i mogli poznać się nawzajem.

X. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej został utworzony w 2005 roku, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym. Klub znajduje się w siedzibie Ośrodka przy ul. Granicznej 1 A, stąd też wiele osób korzysta ze wsparcia Klubu przy okazji pobytu w Ośrodku (np. poradnictwo, doradztwo zawodowe, uczestnictwo w grupach wsparcia, warsztatach, konsultacjach, spotkaniach okolicznościowych).

Klub Integracji Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku wg ustalonego harmonogramu zajęć. Zajęcia odbywają się zarówno w godzinach popołudniowych jak i popołudniowych. Głównym celem Klubu jest minimalizowanie zagrożeń związanych ze skutkami wykluczenia społecznego poprzez reintegrację społeczną i zawodową umożliwiającą powrót na otwarty rynek pracy. Klienci obejmowani są wsparciem indywidualnym i grupowym.

W 2022 roku z pomocy Klubu Integracji Społecznej skorzystało 481 osób. Na działalność Klubu Integracji Społecznej **wydatkowano kwotę 11 399,49 zł ze środków własnych miasta.**

W Klubie Integracji Społecznej odbywało się szereg działań adresowanych do podopiecznych MOPS m.in.:

Konsultacje dla osób uzależnionych oraz dla członków rodzin osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Konsultacje i warsztaty były prowadzone przez certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień. W sumie w **130 spotkaniach brało udział 378 osób uzależnionych oraz zagrożonych**

uzależnieniem. Celem spotkań było przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej substancji psychoaktywnych, mechanizmów uzależnień, nawrotów do uzależnienia i sposobów radzenia sobie z nimi oraz wskazania instytucji działających na rzecz osób uzależnionych i ośrodków stacjonarnego leczenia uzależnień. Spotkania z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, hazardu, leków oraz innych używek i substancji psychoaktywnych odbywały się w kontakcie indywidualnym i grupowym. Spotkania edukacyjne miały na celu podniesienie świadomości na temat problemu uzależnienia oraz wskazanie możliwości zmian postaw i zachowań, również poprzez utrzymanie abstynencji oraz redukcję ryzyka uzależnień. Efektem odbytych spotkań jest znaczny wzrost motywacji osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w placówkach leczenia uzależnień. Wskazywano również członkom rodziny możliwości prawnych działań związanych z uzależnieniami. Spotkania odbywały się trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych i popołudniowych.

Aktywizacja zawodowa

Klub Integracji Społecznej w roku 2022 organizował spotkania dla osób pozostających bez pracy i korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podczas spotkań tej grupy osób na bieżąco przekazywane były informacje na temat aktualnych ofert pracy i szkoleń oraz możliwości sfinansowania kursów bądź uprawnień zawodowych osobom bezrobotnym. **Konsultacje indywidualne i spotkania grupowe dla osób długotrwale bezrobotnych**, odbywały się raz w tygodniu we wtorki. **Z pomocy skorzystało 40 osób.** Zajęcia miały na celu poznanie własnego potencjału zawodowego, poznanie sposobów skutecznej autoprezentacji, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej oraz tworzenie profesjonalnego CV oraz nauka sposobów poszukiwania ofert pracy.

Ponadto tematem spotkań były także opinie na temat przebiegu **prac społecznie użytecznych** organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w jednostkach organizacyjnych Miasta Kalisza. **Wykonywanie prac społecznie użytecznych rozpoczęto 1 kwietnia 2022 r. a zakończono 30 września 2022 r.** Realizacja wydatków na wypłatę wynagrodzeń dla **30 osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych** nastąpiła od 01.05.2022 r. Wydatek ogółem na realizację tego zadania wyniósł **21 832,00 zł.**

W 2022 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych było przygotowanych **30 miejsc pracy w takich jednostkach organizacyjnych Miasta Kalisza jak:**

- Dom Pomocy Społecznej
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”
- Urząd Miasta Kalisza
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Zespół Szklono Przedszkolny Nr 1
- Zespół Szklono Przedszkolny Nr 2
- Szkoła Podstawowa Nr 10
- II Liceum Ogólnokształcące
- Straż Miejska.

Ponadto **jedna osoba bezrobotna wykonywała prace społecznie użyteczne w ramach wsparcia opiekuna osoby niepełnosprawnej** – członka rodziny w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 04.11.2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, opiekujących się osobą ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, posiadającą orzeczoną znaczny stopień niepełnosprawności.

Do wykonywania tych prac zostały skierowane osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Ta forma aktywizacji oprócz zapewnienia uczestnikom możliwości uzyskania środków do życia umożliwia uczestnikom wejść na rynek pracy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu monitorował przebieg wykonywanych prac i na bieżąco wymieniał informacje związane z realizacją programu w ramach wzajemnej współpracy.

Organizowanie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne

Sąd Rejonowy w Kaliszu kieruje do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej **osoby skazane wyrokiem ograniczenia wolności do nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne**. Ta forma wykonywania kary ograniczenia wolności orzekana jest dla osób skazanych, w stosunku do których nie zachodzi konieczność odizolowania od społeczeństwa. Do wykonywania tej pracy **Sąd Rejonowy w Kaliszu w roku 2022 skierował 41 osób**. Osoby skazane świadczą nieodpłatnie pracę porządkowe na terenie i w obiektach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach odbywanej kary orzeczonej wyrokiem Sądu.

XI. Pozyskiwanie środków na dodatkowe zadania realizowane w 2022 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w roku 2022 realizował program „Korpus Wsparcia Seniorów” organizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Adresatami programu byli seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej.

Realizacja programu w zakresie Modułu I polegała na:

- wsparciu/ pomocy w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora,
- pomocy w zorganizowaniu transportu na szczepienia,
- informowaniu o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
- pomocy w dostarczaniu produktów żywnościowych,
- dostarczaniu seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- pomocy przy realizacji recept oraz regulowaniu rachunków,
- w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby, objęciu wsparciem z zakresu pomocy społecznej.

Realizacja programu w zakresie Modułu II polegała na zapewnieniu dostępu do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje

umożliwiający komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Realizacja działań przewidzianych w okresie realizacji programu, po przyjęciu programu osłonowego w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym w wieku 65 lat i więcej z terenu miasta Kalisza Uchwałą NR L/693/2022 Rady Miasta Kalisza z dnia 24 lutego 2022 r., zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej pozwoliła na objęcie wsparciem łącznie 286 mieszkańców Kalisza powyżej 65 r.ż. **(142 osoby skorzystały z Modułu I, 144 osoby skorzystały z Modułu II). Łączny koszt programu 242 945,11 zł, w tym Moduł I – 199 347,64 zł, Moduł II – 43 597, 47 zł. Dofinansowanie 100,00 % w wysokości 242 945,11 zł.**

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Aktywny KIS”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pozyskał środki finansowe z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach programu „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022” na realizację projektu „Aktywni w KIS”. Projekt skierowany był do **30 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym** z podziałem na trzy grupy: bezrobotni, uzależnieni/współuzależnieni oraz repatrianci. Dzięki podjętym działaniom beneficjenci mieli dostęp do usług reintegracyjnych w postaci zajęć edukacyjnych, terapeutycznych, warsztatów. Wartość projektu wynosiła według umowy 60 365,83 zł, w tym kwota dotacji to 54 320,00 zł a wkład własny 6 045,83 zł. **Wykorzystano 59 564,87 zł, z czego kwota dofinansowania 53 608,38 zł i wkład własny 5 956,49 zł.** Nie wykorzystano pełnej dotacji z uwagi na drobne różnice cenowe niektórych produktów i usług w stosunku do wcześniej szacowanych. Wsparciem zostało objętych 30 osób, w tym bezrobotni, uzależnieni i repatrianci. 7 osób wzięło udział w kursach kwalifikacyjnych (2 kobiety – kurs kucharza-pomocy kuchennej, 5 mężczyzn – kurs magazynier z obsługą wózków widłowych. 18 osób uczestniczyło w grupach samopomocowych dla osób uzależnionych/współuzależnionych. Odbyły się 2 wizyty studyjne w spółdzielniach socjalnych (jedna na terenie miasta Kalisza, druga natomiast poza miastem w miejscowości Gołuchów, obie spółdzielnie zajmują się gastronomią). Nastąpiła reintegracja 5 repatriantów, którzy uczestniczyli w 72 godzinach spotkań integracyjnych dla repatriantów. W celu lepszej integracji zorganizowano jeden wyjazd kulturalny, podczas którego uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia muzeum, uczestnictwa w spektaklu w Teatrze Wielkim w Łodzi oraz skosztować pełnowartościowego posiłku w restauracji. Na zakończenie projektu zorganizowano spotkanie podsumowująco-integracyjne. Jedna osoba podjęła zatrudnienie. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu mogliśmy zwiększyć dostępność do usług reintegracyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

„Klub Senior+”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pozyskał w 2021 roku z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dofinansowanie na zadanie realizowane w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2021 Moduł I „Utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka „Senior+”. W 2022 roku Klub Senior+ kontynuował swoją działalność, a z zajęć organizowanych w Klubie skorzystało 12 osób (zgodnie z wytycznymi Programu pn. „Senior+”), lecz ogólna liczba uczestników klubu czasami jest większa z uwagi na duże zainteresowanie Seniorów. Otwarcie Klubu Senior+ nastąpiło 29.12.2021 r., a spotkania i zajęcia prowadzone były przez cały 2022 rok i koordynowane były przez dwóch pracowników MOPS. Były to zarówno cykliczne, stałe spotkania tematyczne, jak i inne związane z wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi i edukacyjnymi w mieście Kalisz.

Transport na szczepienia

W związku z realizacją Narodowego Programu Szczepień Ochronnych w 2022 r., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zapewniał transport osób mających trudności w samodzielnym dotarciu na szczepienie przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 do punktów szczepień, w tym osób niepełnosprawnych. Niezbędnym do realizacji tego celu było również zorganizowanie telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. MOPS wyżej opisaną formę pomocy realizował od stycznia 2022 do końca marca 2022 roku.

XII. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W celu realizacji zadań pomocy społecznej Ustawa o pomocy społecznej upoważnia jednostki samorządu terytorialnego do tworzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, które działają i realizują zadania w poszczególnych obszarach społecznych. W Kaliszu są to:

- Dom Pomocy Społecznej, ul. Winiarska 26,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Cegielniana 6,
- Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" ul. Winiarska 26
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”, ul. Widok 77,
- Dom Dziecka, ul. Skarszewska 3 oraz filia ul. Prosta 1
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Graniczna 1, który z uwagi na to że Kalisz jest miastem na prawach powiatu realizuje również zadania powiatowego centrum pomocy społecznej.

1. Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Na terenie Kalisza funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej, który mieści się przy ul. Winiarskiej 26. Dom dysponuje 180 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych. Średnia wieku mieszkańca DPS w Kaliszu wynosi ponad 79,82 lat.

Spośród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej (wg stanu na 31.12.2022r):

63 – podopiecznych to osoby leżące wymagające pomocy osób drugich,

83 - mieszkańców porusza się przy pomocy osób drugich lub sprzętu rehabilitacyjnego,

29 - mieszkańców porusza się samodzielnie.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Organizacja domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność, poczucie bezpieczeństwa oraz sprawność fizyczną i psychiczną zamieszkujących osób.

Dla swoich mieszkańców kaliski Dom Pomocy Społecznej organizuje wiele imprez okolicznościowych z okazji świąt np. Dzień Kobiet, Walentynki, Andrzejkki, Wigilia Bożego Narodzenia, imprez integracyjnych i kulturalno-oświatowych, np. udział w spektaklach teatralnych, czytanie klasyków literatury, koncerty, programy okolicznościowe oraz konferencje. Zapraszani są liczni goście związani z promocją zdrowia, szeroko rozumianej sztuki i rozrywki.

DPS w Kaliszu jest placówką otwartą na współpracę ze szkołami, uczelniami wyższymi. Dzieci i młodzież chętnie odwiedzają seniorów prezentując im swoje umiejętności.

W 2022 roku Wojewoda Wielkopolski przekazał dotację w kwocie 302.827,37 zł na utrzymanie mieszkańców przebywających w Domu Pomocy Społecznej na podstawie wcześniejszych przepisów.

W 2022 roku dochody Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły 10.825.768,35 zł i pochodziły z tytułu odpłatności mieszkańców oraz dopłaty z gmin, z których osoby były skierowane w tym dopłata za mieszkańców Kalisza przekazywana przez MOPS Kalisz w wysokości 7.144.022,45 zł. Jest to placówka całodobowa zatrudniająca personel w wymiarze 136 etatów. Jest to jedna z najkosztowniejszych form pomocy.

2. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką dziennego pobytu dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne nie są w stanie w stopniu wystarczającym sprostać niektórym potrzebom życiowym i samodzielnie, prawidłowo funkcjonować w swoim środowisku. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu dysponuje 110 miejscami.

Z usług świadczonych przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w 2022 roku skorzystały 122 osoby. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu realizował zadania poprzez terapię zajęciową, działalność opiekuńczą, pracę socjalną, działalność rehabilitacyjną i terapeutyczną, a także zapewnienie posiłku/obiadu.

W 2022 roku dochody Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły 210.762,87 zł wydatki 977.960,97 zł. Jest to preferowana, ze względów ekonomicznych, forma pomocy dla seniorów. Miesięczny koszt utrzymania jednej osoby wynosi 740,88 zł a przy uwzględnieniu odpłatności osób korzystających – niespełna 581,04 zł. Liczba zatrudnionego personelu wynosi 11,25 etatów.

3. Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa"

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką dziennego pobytu dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne nie są w stanie w stopniu wystarczającym sprostać niektórym potrzebom życiowym i samodzielnie, prawidłowo funkcjonować w swoim środowisku. **Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" dysponuje 20 miejscami. W 2022 r. z pomocy Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" skorzystały 22 osoby. Na realizację powyższego zadania ze środków budżetu Miasta Kalisza przekazano do Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" kwotę 62.357,78 zł.** Od miesiąca grudnia 2022 r. w placówce realizowany jest projekt dot. opracowania i pilotażowego wdrożenia mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych, w którym bierze udział 14 osób. Kwota dofinansowania to 1600,00 zł na osobę.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy „TULIPAN” w Kaliszu

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu jest placówką dziennego pobytu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, a także osób, których specyficzne zaburzenia rozwojowe uniemożliwiają pobyt w innego rodzaju

placówkach. Osobom tym zapewnia się podstawowe świadczenia opiekuńczo - wychowawcze, rekreacyjne, rehabilitacyjne, a także umożliwia spożywanie gorącego posiłku. **W 2022 roku z pomocy Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu skorzystało 50 osób.**

W Ośrodku funkcjonuje 5 grup, do których są przydzielane osoby ze względu na ich potrzeby psychofizyczne:

I GRUPA PIELEGNACYJNO-REHABILITACYJNA (zaspokojenie podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa),

II GRUPA STYMULACJI ZABAWOWEJ (rozwój poznawczy, społeczny, emocjonalny przy wykorzystaniu techniki zabawy),

III GRUPA STYMULACJI POZNAWCZEJ (powiększanie i utrwalanie uczestnictwa w życiu bliższego i dalszego otoczenia, budzenie i podtrzymywanie aktywności),

IV, V GRUPA PRZYSPOBIENIA DO ŻYCIA (doskonalenie w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej)

Funkcjonowanie ŚDS „Tulipan” w Kaliszu jest zadaniem zleconym przez administrację rządową. Wojewoda Wielkopolski w 2022 roku przekazał na działalność ŚDS dotację w wysokości 1.506.174,00 zł to jest 1.996,25 zł na jednego uczestnika. Miasto Kalisz dodatkowo dofinansowało ŚDS w wysokości 401.172,00 zł to jest 668,62 zł na jednego uczestnika. Łączne wydatki ŚDS „Tulipan” wyniosły 1.891.975,70 zł. **Liczba miejsc w ŚDS „Tulipan” wynosi 50.** Liczba etatów wynosi 21,88.

5. Dom Dziecka w Kaliszu

Dom Dziecka w Kaliszu to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego. Do dnia 31.12.2020 r. placówka znajdująca się przy ul. Skarszewskiej 3 przeznaczona była dla 30 dzieci, natomiast Filia Domu Dziecka znajdująca się w bloku przy ul. Prostej 4/1 przeznaczona była dla 10 dzieci (łącznie 40 miejsc).

Z dniem 01.01.2021 r. decyzjami Wojewody Wielkopolskiego Dom Dziecka w Kaliszu przekształcił się w trzy odrębne placówki, tj.:

- Dom Dziecka nr 1 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Skarszewskiej 3/1 z liczbą miejsc 14,
- Dom Dziecka nr 2 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Skarszewskiej 3/2 z liczbą miejsc 14 oraz
- Dom Dziecka nr 3 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Prostej 4/1 z liczbą miejsc 10.

Dom Dziecka w Kaliszu jest placówką całodobową. Liczba etatów wynosi 33,45, tj.: w Domu Dziecka nr 1 liczba etatów wynosi 21,95, w Domu Dziecka nr 2 liczba etatów wynosi 6,5, a w Domu Dziecka nr 3 liczba etatów wynosi 5.

W 2022 roku średnio miesięcznie w placówkach przebywało 38 dzieci. Na przestrzeni roku 2022 miało miejsce 14 nowych przyjęć:

- w Domu Dziecka nr 1 - 7 nowych wychowanków,
- w Domu Dziecka nr 2 – 3 nowych wychowanków,
- w Domu Dziecka nr 3 – 4 nowych wychowanków.

Łącznie placówki opuściło 11 wychowanków:

- Dom Dziecka nr 1 opuściło 7 wychowanków, w tym 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej, 4 wychowanków usamodzielniało się, 2 wychowanków przeniesiono do innej placówki;
- Dom Dziecka nr 2 opuścił 1 wychowanek, który został przeniesiony do innej placówki,
- Dom Dziecka nr 3 opuściło 3 wychowanków, w tym 2 wychowanków wróciło do rodziny biologicznej a 1 wychowanek został przeniesiony do innej placówki.

Miesięczny koszt utrzymania wychowanka w 2022 roku wynosił:

- Dom Dziecka nr 1: od stycznia do marca – 6 288,77 zł, od kwietnia do grudnia – 6 230,97 zł;
- Dom Dziecka nr 2: od stycznia do marca – 4 873,51 zł, od kwietnia do grudnia – 6 320,00 zł;
- Dom Dziecka nr 3: od stycznia do marca – 4 873,51 zł, od kwietnia do grudnia – 6 333,32 zł.

XIII. Spis tabel

Spis tabel

Formy pomocy i wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w roku 2022 w ramach środków PFRON.....	6
Ilość osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej.....	11
Rodzaje i wysokość wypłaconych zasiłków w 2022 roku.....	11
Wysokość środków własnych miasta Kalisza i wysokość dotacji Wojewody Wielkopolskiego w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze.....	12
Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2022 roku.....	14
Stopa bezrobocia w Kaliszu, Wielkopolsce i w Polsce w 2021 i 2022 roku.....	16
Bezdomność na terenie miasta Kalisza.....	18
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2021 i 2022 wraz z kosztem usług.....	20
Wydatki na usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2022 roku.....	20
Świadczenie usług opiekuńczych w 2022 roku w podziale na instytucje świadczące usługi.....	21
Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2022 roku dla osoby samotnie gospodarującej.....	21
Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2022 roku dla osoby w rodzinie.....	21
Wydatki na specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2022 roku.....	22
Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	23
Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych od I do XII 2022 roku.....	23
Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od I do VI 2022 roku.....	24
Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od VII do XII 2022 roku.....	25
Koszty miesięcznego utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, w których byli umieszczeni mieszkańcy Kalisza.....	28
Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane na dzień 31.12.2022 roku.....	30
Działania podjęte przez rodziny dzięki wsparciu asystentów rodziny.....	31
Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 roku oraz porównanie z rokiem 2020 i 2021.....	33
Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 roku oraz porównanie z rokiem 2020 i 2021.....	33
Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	34
Udzielona pomoc finansowa dla rodzin pomocowych w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	35

Udzielona pomoc finansowa dla rodzinnych domów dziecka w 2022 roku oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	35
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	37
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	38
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	38
Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	39
Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów w 2022 r. oraz porównanie z latami 2021 i 2020.....	39
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2022 roku..	40
Pomoc psychologiczna w 2020, 2021 i 2022 roku.....	46